

OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ

za rok 2019 dla Gminy Książki

Autorzy:
Justyna Skalska
Karolina Habandt

kwiecień, 2020r.

	SPIS TREŚCI	STRONA
1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	4
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	12
3.1	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR wypełniana wyłącznie przez gminy i miasta na prawach powiatu	38
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	42
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	55
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	63
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	68
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	68
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	68
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	71
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	72
10	Wnioski końcowe	72

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 16a ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gmina i powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są do sporządzenia corocznie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej, która w szczególności winna obejmować: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe ponoszone na zadania pomocy społecznej oraz informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej.

Gmina Książki znajduje się w północno – wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie wąbrzeskim. Ogólna powierzchnia obszaru gminy wynosi 8619 ha. Należy do najmniejszych gmin województwa i jest pod tym względem wraz z Gminą Dębowa Łąka najmniejszą gminą powiatu wąbrzeskiego. Gmina Książki sąsiaduje z gminami: Dębowa Łąka (powiat wąbrzeski), Radzyń Chełmiński, Świecie nad Osą (powiat grudziądzki), Jabłonowo Pomorskie, Bobrowo (powiat brodnicki). Siedziba władz gminy znajduje się w miejscowości Książki, w której mieści się większość instytucji. Współczesną Gminę Książki tworzy 8 sołectw: Blizienko, Blizno, Szczuplinki, Brudzawki, Książki, Łopatki, Zaskocz, Osieczek. Wymienione miejscowości wspólną jednostkę administracyjną, jaką stanowi gmina, tworzą od 1 stycznia 1973 roku, kiedy zlikwidowano strukturę podziału administracyjnego Polski opartą na gromadach.

Głównym walorem gminy jest jej malownicze położenie pośród kilku jezior, nieskażone środowisko wodne i powietrze, na co wpływa brak dużych ośrodków przemysłowych i zakładów produkcyjnych oraz fakt posiadania sieci kanalizacyjnej obejmującej najgęściej zabudowaną część gminy jaką jest centrum wsi gminnej Książki. Grunty wysokiej klasy wykorzystywane są rolniczo, natomiast grunty klas V i VI są sukcesywnie zalesiane przez właścicieli prywatnych. Takie walory mogą sprzyjać inwestycjom o charakterze turystycznym i rekreacyjnym. Na terenie gminy znajduje się 6 jezior: Blizno, Wielkie, Pracza, Szynwałdzkie, Łopatki i Jaśmirek.

Podstawą utrzymania większości mieszkańców gminy jest rolnictwo. Jest to obszar typowo rolniczy, dysponujący korzystnymi warunkami do prowadzenia produkcji roślinnej i zwierzęcej. W produkcji roślinnej przeważają tradycyjne uprawy tj. zboża, rzepak, kukurydza. Natomiast w zwierzęcej dominuje produkcja żywca wieprzowego, wołowego i mleka. Poza rolnictwem funkcjonuje niewiele podmiotów gospodarczych, z których największe to: Zakład Maszyn i Urządzeń Rolniczych Maszrol Sp. z o.o. w Książkach i Hardwick Investments Sp. z o.o. z siedzibą w Zaskocz.

Mieszkańcy Gminy Książki korzystają z usług Samodzielnego Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej, w którym mieści się: poradnia dziecięca, medycyna rodzinna, ginekolog i położnictwo, rehabilitacja, stomatolog oraz apteka, Urzędu Pocztowego oraz Banku Spółdzielczego.

Na terenie Gminy Książki znajdują się 4 obiekty, które zostały wpisane do rejestru zabytków. Są to 3 kościoły oraz relikw grodziska w Osieczku.

Poniżej prezentujemy szczegółowe dane o: sytuacji demograficznej, rynku pracy, infrastrukturze społecznej, korzystających z pomocy i wsparcia, świadczeniach pomocy społecznej, zasobach instytucjonalnych pomocy i wsparcia, kadry pomocy społecznej, środkach finansowych na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego, aktywności projektowo-konkursowej jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze pomocy i wsparcia gminy Książki.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

W ROKU 2019 LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY KSIĄŻKI WYNOSIŁA 4 224. W stosunku do 2018 roku nastąpił wzrost o 24 osoby. Na terenie Gminy Książki w 2018 r. odnotowano 41 urodzeń, w tym 27 kobiet i 14 mężczyzn oraz 43 zgony, w tym 18 kobiet i 25 mężczyzn. W gminie w 2018 roku odnotowano zawarcie związków małżeńskich przez 25 kobiet i 27 mężczyzn, o 2 więcej zawartych związków małżeńskich niż w 2018 r.

W gminie w 2018 r. było 856 osób w wieku poprodukcyjnym (kobiety powyżej 60 roku życia, mężczyźni powyżej 65 roku życia). To seniorzy, którzy wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Z danych zawartych w sprawozdaniu MPIPS - 03 za 2019 r. wynika, że liczba osób którym przyznano decyzją świadczenia z pomocy społecznej wynosi 136, w tym 104 rodziny. Udzielono pomocy w formie zasiłku celowego, okresowego lub stałego. Ze wsparcia niepieniężnego, rzeczowego w formie produktów żywnościowych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014 - 2020 skorzystało 767 osób, w tym 118 osób niepełnosprawnych.

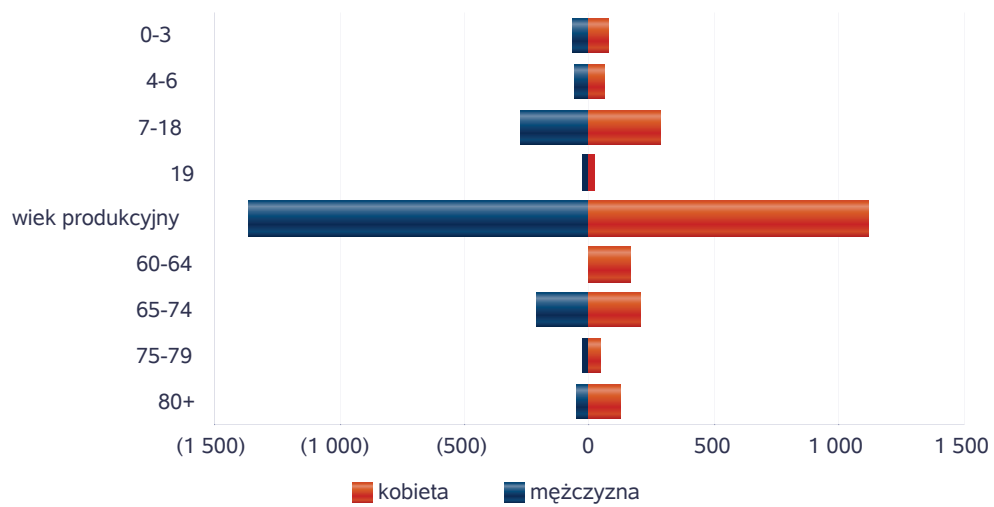
Z danych Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Wąbrzeźnie wynika, że w okresie od 01 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2019 r. osobom z terenu gminy wydano 170 orzeczeń o zaliczeniu do stopnia niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia, w tym 82 kobiety i 88 mężczyzn. 84 osoby w wieku senioralnym powyżej 60 roku życia.

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wąbrzeźnie wynika, że na dzień 31.12.2019 r. zarejestrowanych osób bezrobotnych było 170, w tym 101 kobiet.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące demografii (liczbę ludności w podziale na płeć i grupy wiekowe), rynku pracy (liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale, liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej) i infrastruktury społecznej (liczba żłobków, liczba opiekunów dziennych, liczba miejsc w żłobkach, liczba dzieci którym nie przyznano miejsca) oraz w formie tabelarycznej informacje o infrastrukturze społecznej zawierające dane własne jednostki dotyczące: liczby mieszkań komunalnych, socjalnych, liczby osób oczekujących na mieszkania komunalne i socjalne, liczby wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego, liczby klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów w gminie Książki.

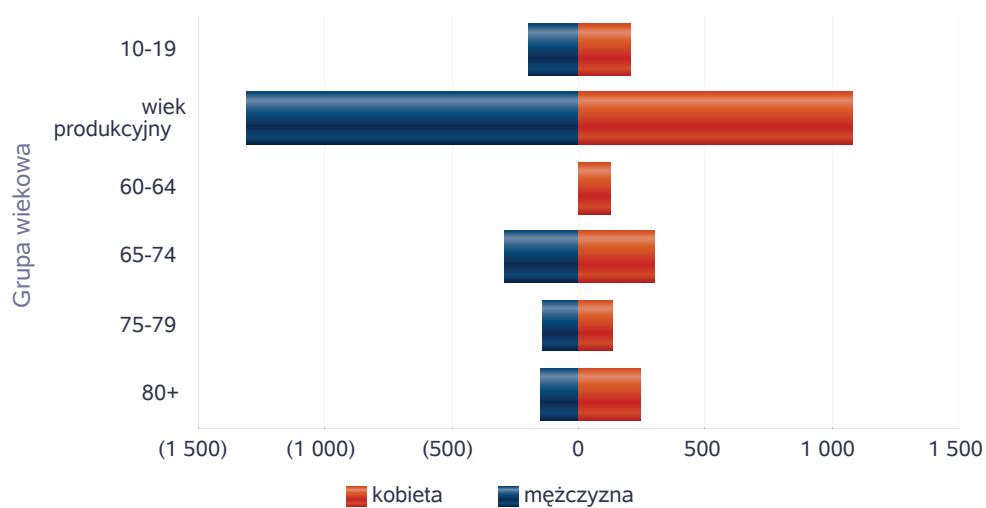
	Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci	
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
0-3	67	74
4-6	58	61
7-18	276	283
19	26	19
wiek produkcyjny	1 368	1 114
60-64		166
65-74	211	206
75-79	26	48
80+	55	126

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

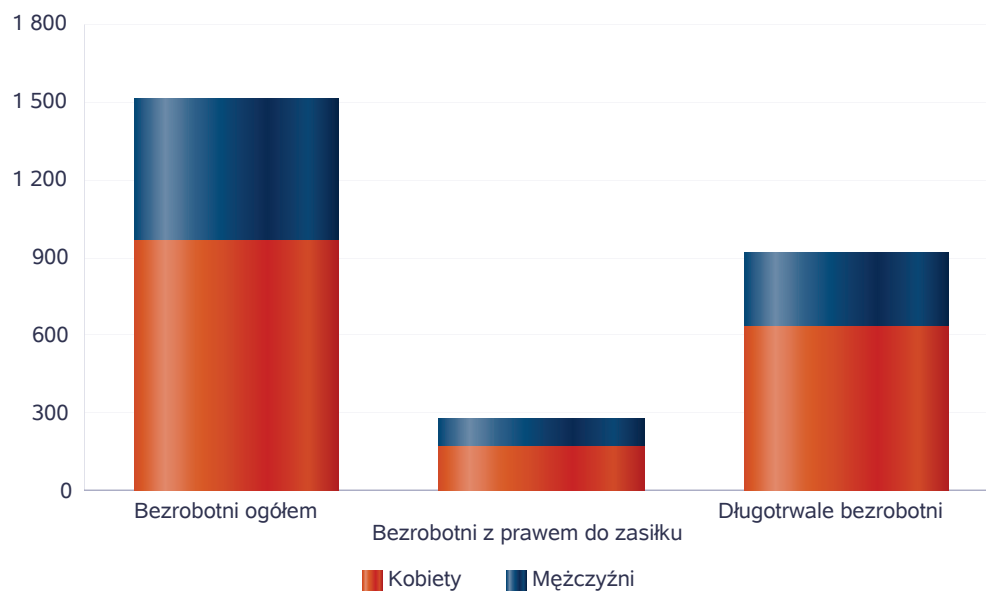
	Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci	
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
10-19	198	202
wiek produkcyjny	1 308	1 083
60-64		129
65-74	289	303
75-79	145	133
80+	147	247

Prognozowana liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

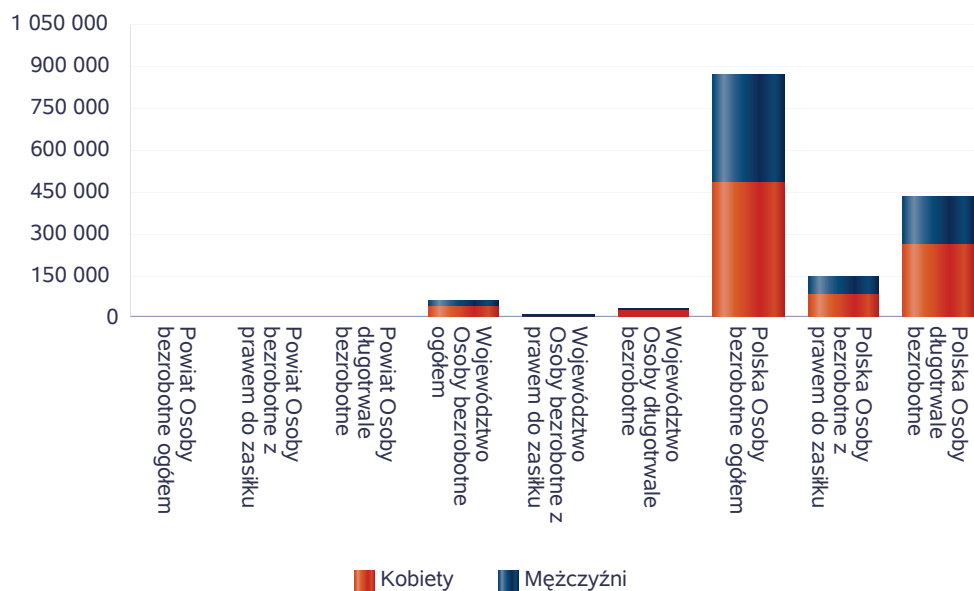
Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku w 2019 r.

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	1 515	551	964
Bezrobotni z prawem do zasiłku	282	109	173
Długotrwale bezrobotni	922	287	635

Wykres prezentuje liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale oraz liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, ogółem i w podziale na płeć. Wizualizacja prezentuje powiat na tle województwa, powiat na tle kraju.

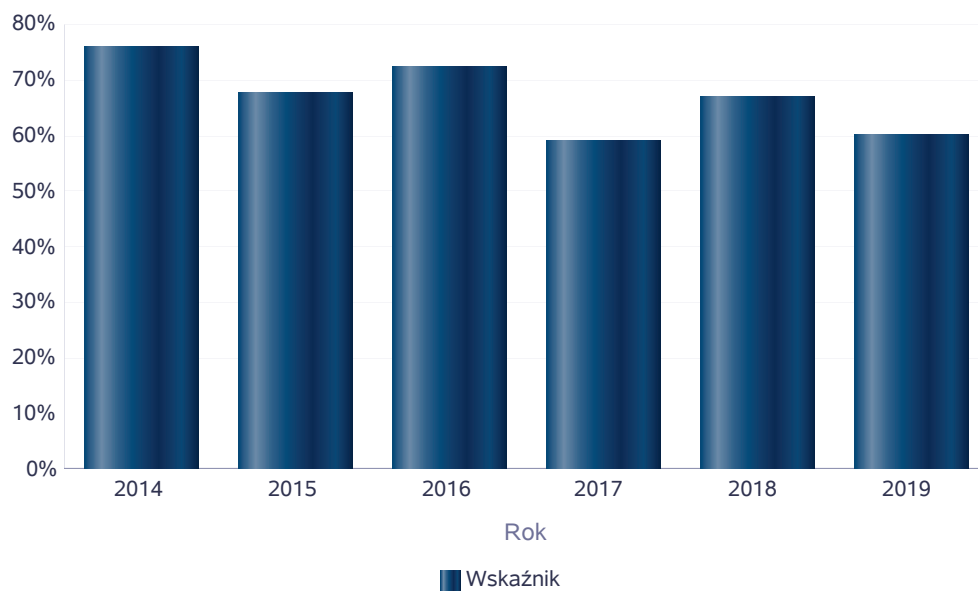
	Powiat		Województwo		Polska	
Status	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	964	551	38 564	25 490	481 023	388 129
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	173	109	6 578	4 575	82 434	60 520
Osoby długotrwale bezrobotne	635	287	23 702	11 755	259 183	174 459

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem.

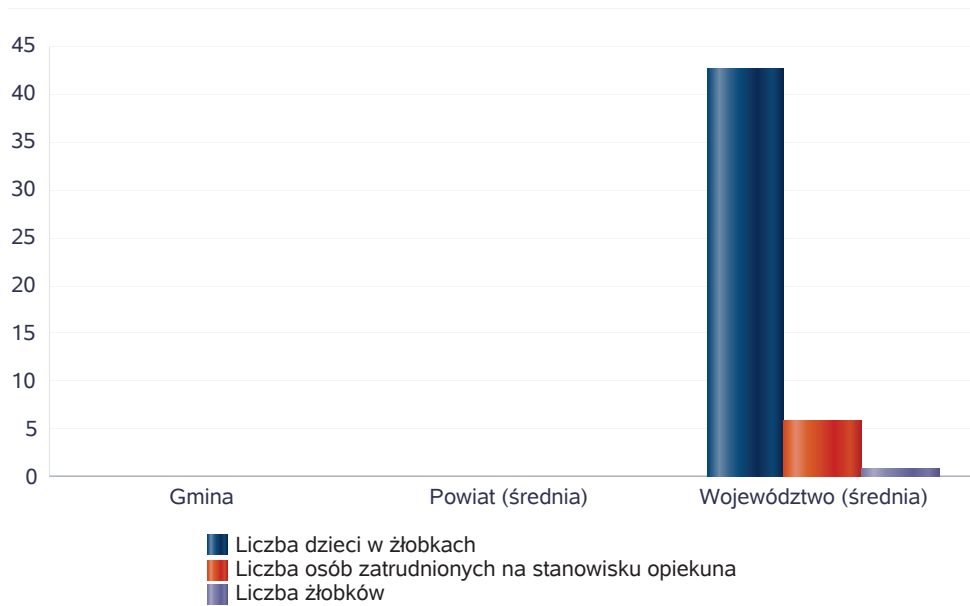
Rok	Wskaźnik
2014	76%
2015	68%
2016	72%
2017	59%
2018	67%
2019	60%

Liczba placówek i miejsc dla dzieci w roku w 2019 r.

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbową
Gmina	Liczba dzieci w żłobkach	0,00
	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	0,00
	Liczba żłobków	0,00
Powiat (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	0,00
	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	0,00
	Liczba żłobków	0,00
Województwo (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	42,53
	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	5,78
	Liczba żłobków	0,91

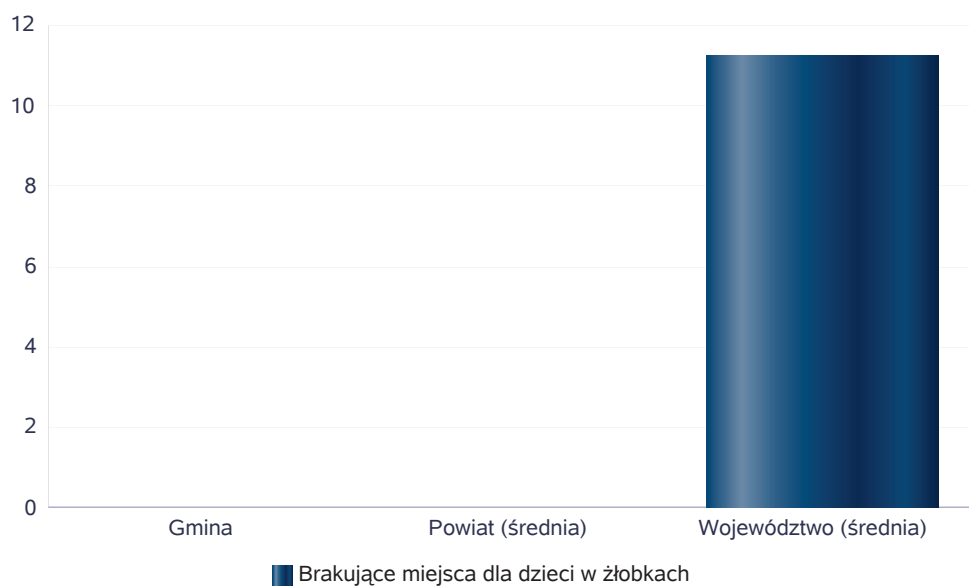
Infrastruktura opieki nad dziećmi

Liczba placówek i miejsc dla dzieci w roku w 2019 r.

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbową
Gmina	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	0,00
Powiat (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	0,00
Województwo (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	11,22

Infrastruktura opieki nad dziećmi

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza* 2020
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	24	24	24
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	3	4	4
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	3	0	0	0
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	0	0	0
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	0	0	0
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	1	1	1
Liczba hospicjów	7	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	8	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny 2019". Niniejsza instrukcja dotyczy wypełniania wszystkich tabel OZPS.

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać sami, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie powyższym sytuacjom przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Książkach jest jednostką budżetową Gminy, która realizuje zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym, zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Tut. Ośrodek realizuje również zadania nałożone innymi ustawami, w tym: świadczenia rodzinne, zasiłek dla opiekunów, fundusz alimentacyjny, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, wspieranie rodziny, obsługa rządowego programu Karta Dużej Rodziny. W 2016 roku nałożono na ośrodek nowe zadania, tj. realizacja świadczenia wychowawczego tzw. 500 plus, realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, w ramach tego zadania od połowy 2016 roku w strukturach tut. Ośrodka działa świetlica środowiskowa. W roku 2017 Gmina Książki przystąpiła do Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020. Tut. Ośrodek pełni funkcję Organizacji Partnerskiej Lokalnej, prowadzi punkt wydawania żywności. Od 2018 r. do zadań ośrodka należy również prowadzenie postępowań w zakresie świadczenia „Dobry start” oraz prowadzenie zadań w sprawie dodatków mieszkaniowych, energetycznych oraz z zakresu świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Książki.

Powody, dla których osoby bądź rodziny otrzymywały pomoc w wielu przypadkach są złożone. Aby zakwalifikować osobę do pomocy w formie zasiłku okresowego muszą wystąpić co najmniej dwie przesłanki obok ubóstwa musi wystąpić przynajmniej jeden z wymienionych powodów: niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizm, bezdomność, przemoc w rodzinie, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

Osoby/ rodziny korzystające ze świadczeń pomocy społecznej w zakresie zasiłków stałych, okresowych i celowych muszą spełniać kryterium dochodowe. W 2018 roku nastąpiła zmiana kryteriów, rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej kryteria dochodowe wynoszą:

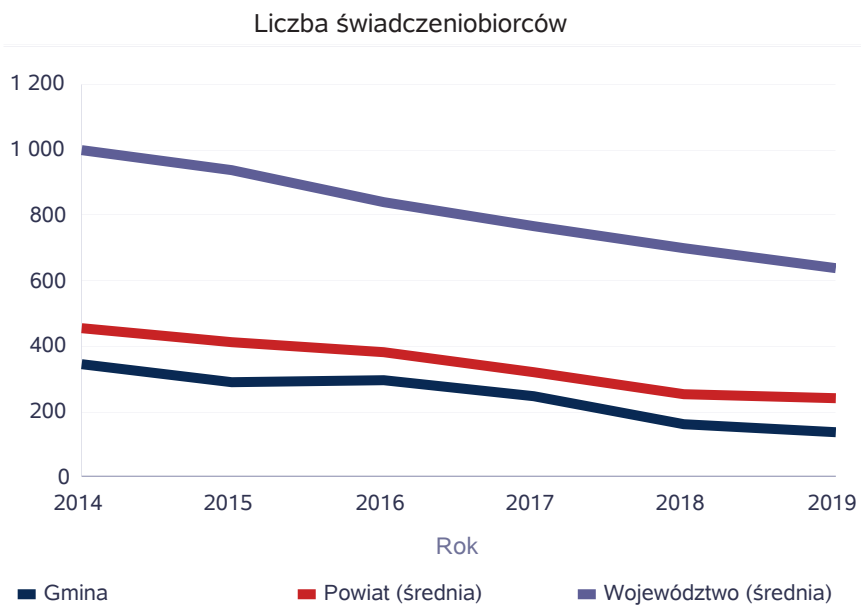
- dla osoby samotnie gospodarującej – 701 zł,
- dla osoby w rodzinie – 528 zł.

Kwotę dochodu z 1 ha przeliczeniowego ustalono na 308 zł.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć, wskaźnika deprivacji lokalnej, liczby długotrwale korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć i grupy wiekowe, liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, liczby osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, liczby rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego, wskaźnika pracy socjalnej, liczby rodzin korzystających z interwencji kryzysowej, wskaźnika kontraktu socjalnego w podziale na typy, wskaźnika projektów socjalnych.

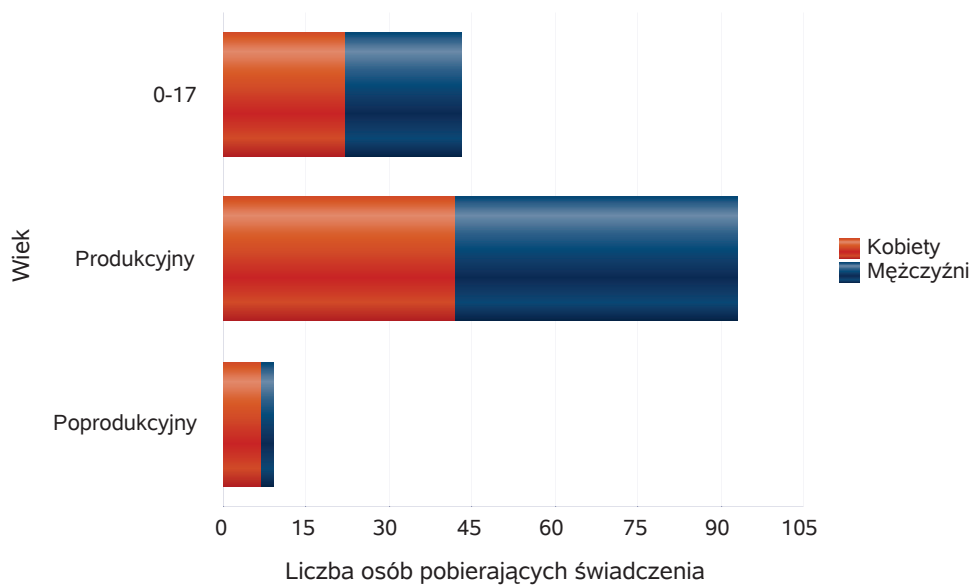
Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji.

	Liczba świadczeniobiorców					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Gmina	343	288	295	245	161	136
Powiat (średnia)	453	411	382	320	254	242
Województwo (średnia)	998	935	841	768	698	638

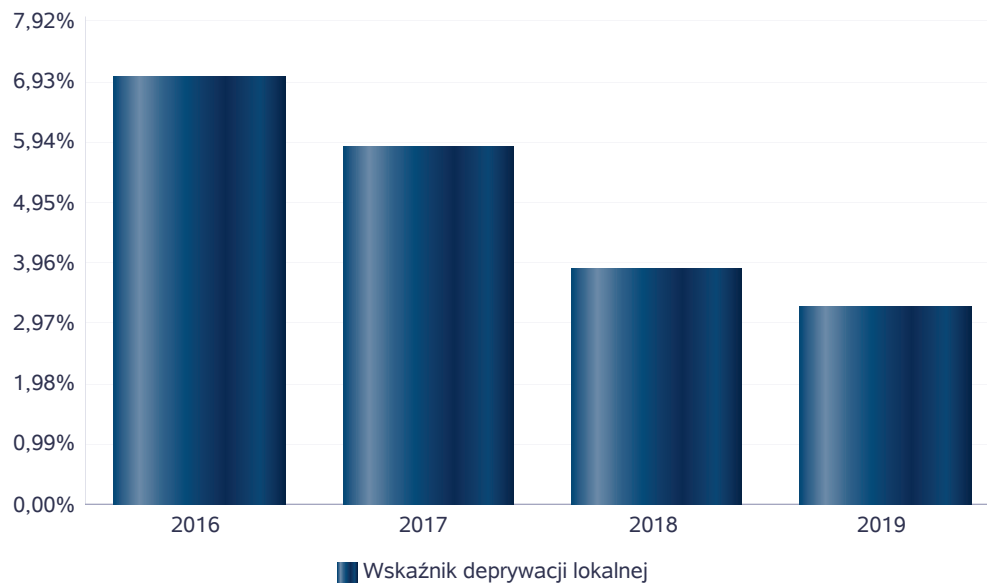
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń w 2019 r.

Grupa	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-17	43	22	21
Produkcyjny	93	42	51
Poprodukcyjny	9	7	2

Wskaźnik deprywacji lokalnej

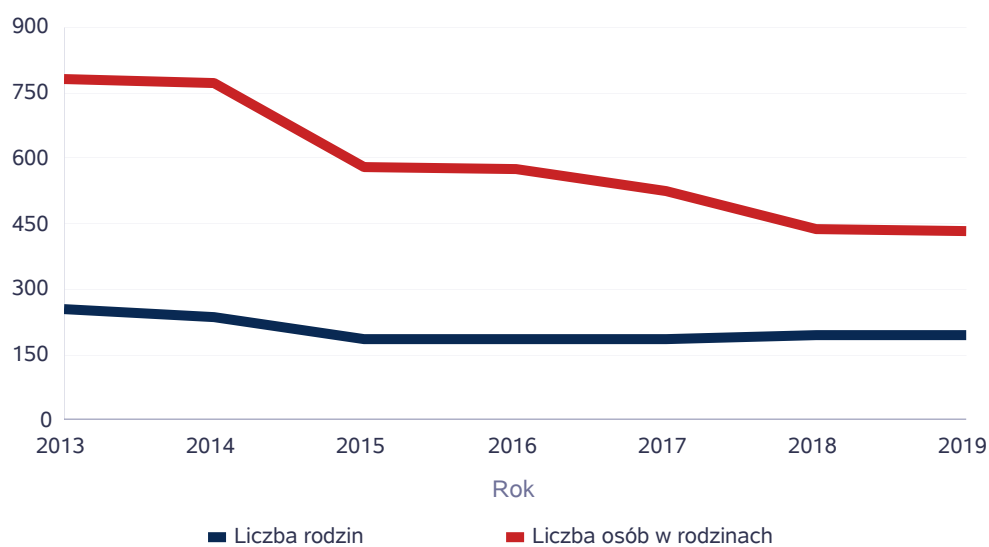
Rok	Wskaźnik deprywacji lokalnej
2016	6,99%
2017	5,84%
2018	3,85%
2019	3,25%

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2013	251	778
2014	237	773
2015	185	579
2016	186	573
2017	183	522
2018	195	435
2019	194	434

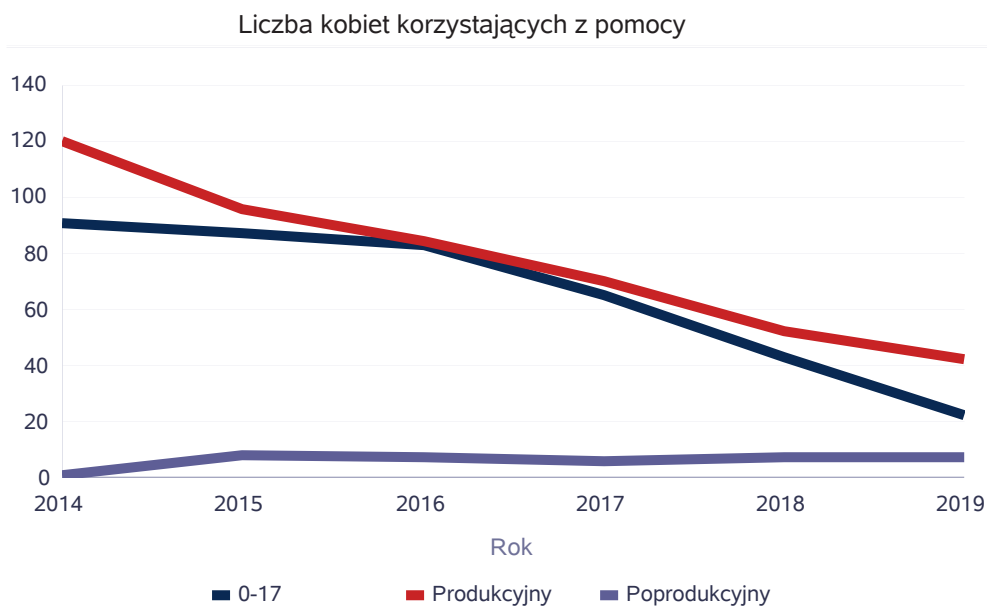
Korzystający z pomocy społecznej

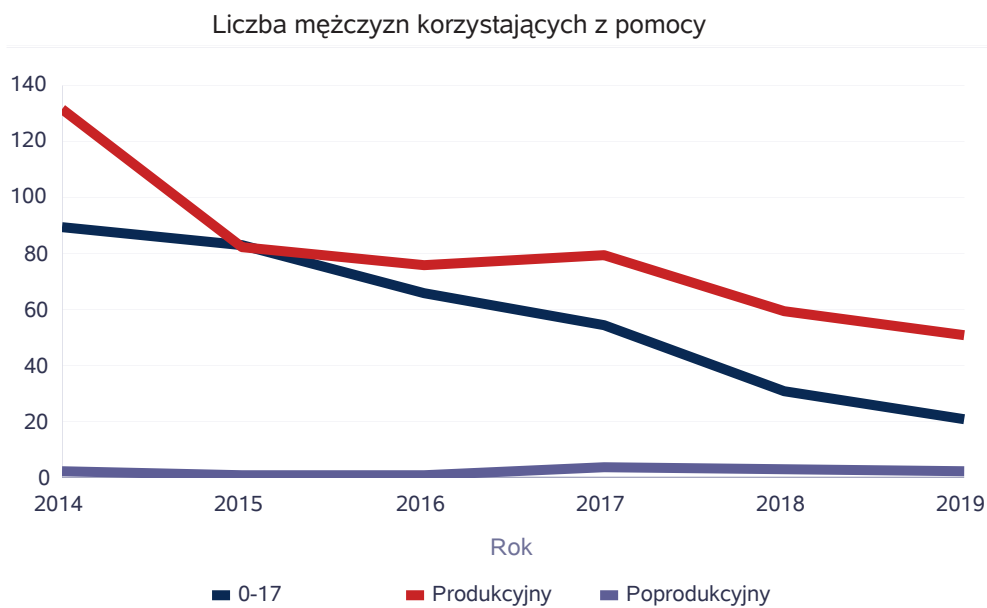
Liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej.

		Liczba kobiet korzystających z pomocy					
Poziom	Wiek	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Książki	0-17	91	87	83	65	43	22
	Produkcyjny	120	96	84	70	52	42
	Poprodukcyjny	1	8	7	6	7	7
Powiat (średnia)	0-17	159	145	129	106	84	84
	Produkcyjny	220	194	173	140	120	114
	Poprodukcyjny	29	27	29	36	34	34
Województwo (średnia)	0-17	189	175	151	130	121	111
	Produkcyjny	372	335	296	265	226	203
	Poprodukcyjny	52	57	64	74	73	77

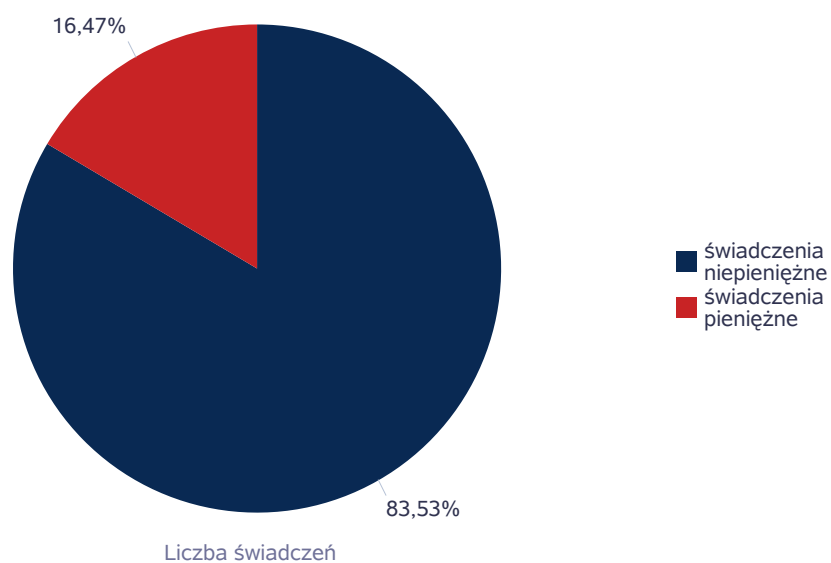
Liczba mężczyzn korzystających z pomocy społecznej.

		Liczba mężczyzn korzystających z pomocy					
Poziom	Wiek	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Książki	0-17	89	83	66	54	31	21
	Produkcyjny	131	82	76	79	59	51
	Poprodukcyjny	2	1	1	4	3	2
Powiat (średnia)	0-17	163	152	129	110	85	82
	Produkcyjny	225	210	189	159	130	122
	Poprodukcyjny	10	10	11	14	11	14
Województwo (średnia)	0-17	202	186	160	139	128	117
	Produkcyjny	324	301	276	258	217	199
	Poprodukcyjny	15	17	19	25	23	25

Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej w roku.

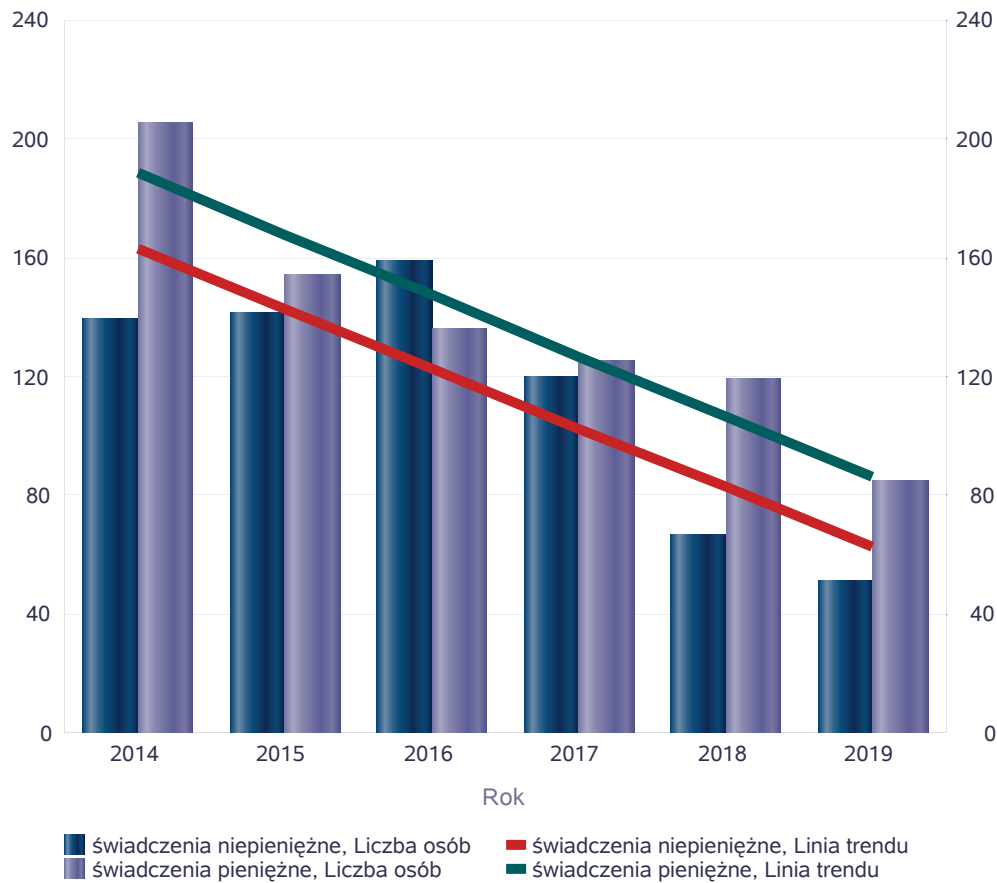
Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń
świadczenia niepieniężne	4 559
świadczenia pieniężne	899

Liczba osób korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

	Liczba osób					
Rodzaj świadczenia	2014	2015	2016	2017	2018	2019
świadczenia niepieniężne	139	141	159	120	67	51
świadczenia pieniężne	205	154	136	125	119	85

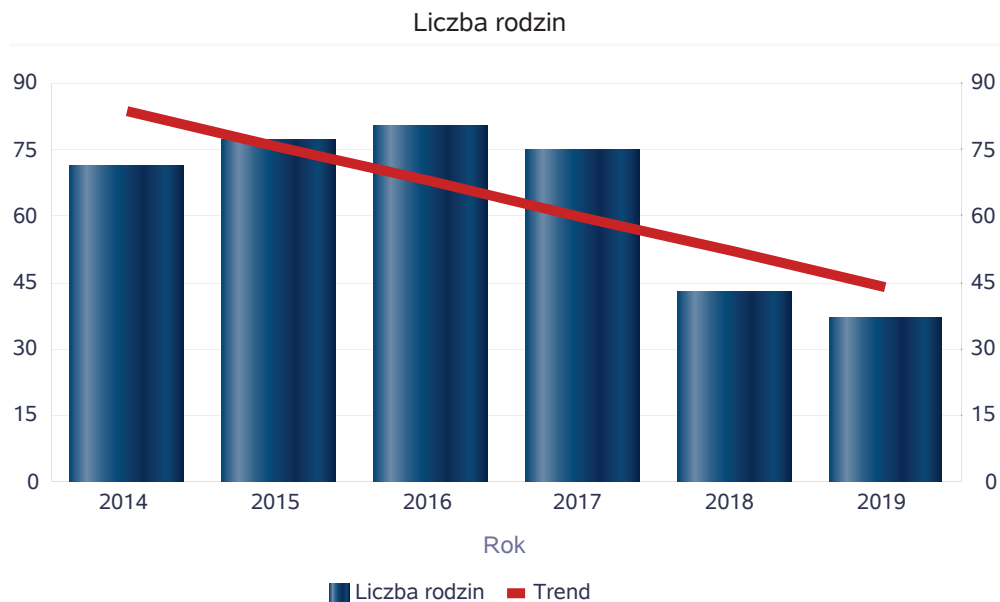
Liczba osób korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

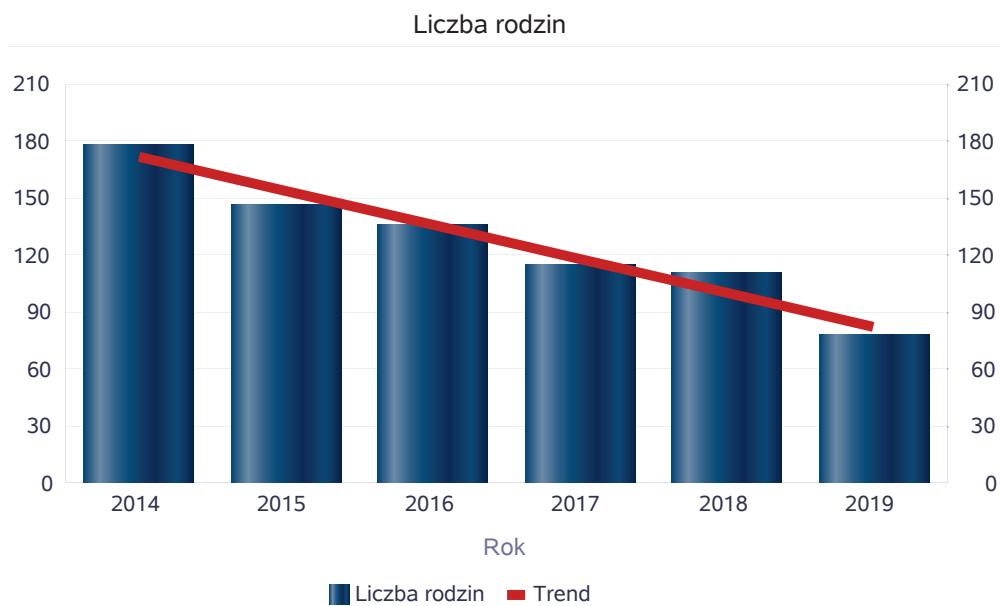
Liczba rodzin korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych.

	Liczba rodzin					
Rodzaj świadczenia	2014	2015	2016	2017	2018	2019
świadczenia niepieniężne	71	77	80	75	43	37
świadczenia pieniężne	178	146	136	115	110	78

świadczenia niepieniężne

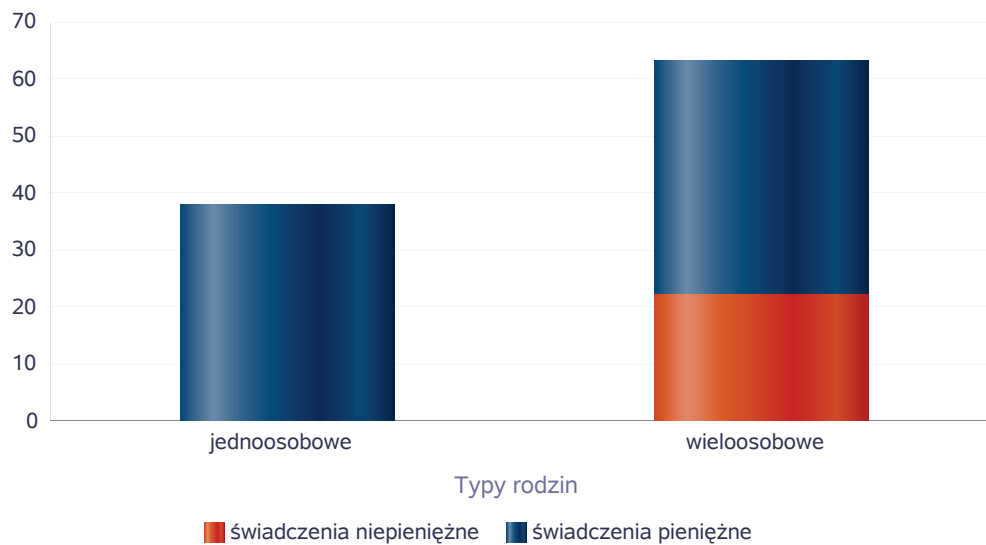
świadczenia pieniężne

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin w 2019 roku.

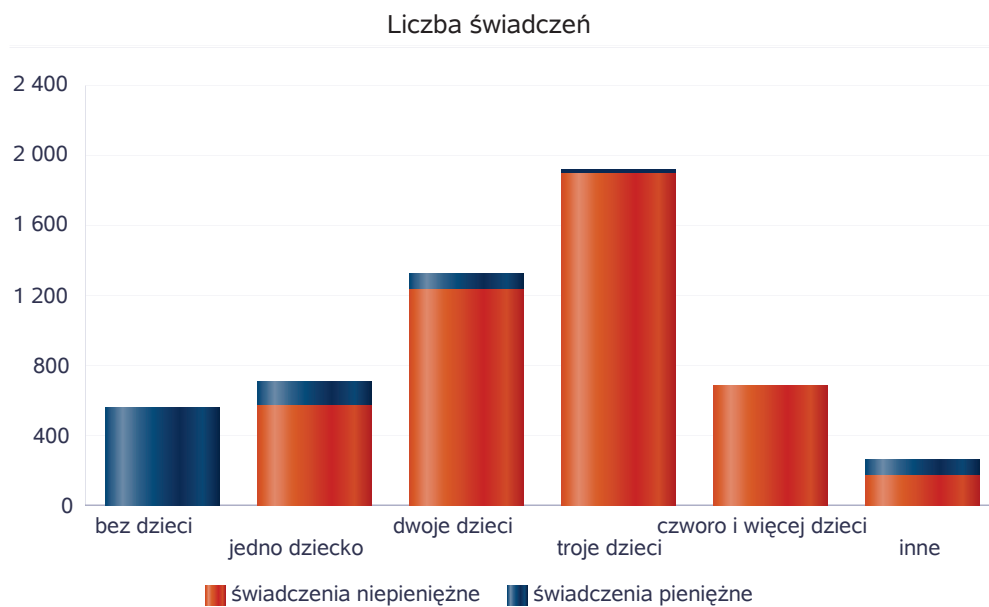
Typy rodzin	Liczba rodzin pobierających świadczenia		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
jednoosobowe	38	38	0
wielooosobowe	52	41	22

Liczba rodzin pobierających świadczenia

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin ze względu na liczbę dzieci w 2019 roku.

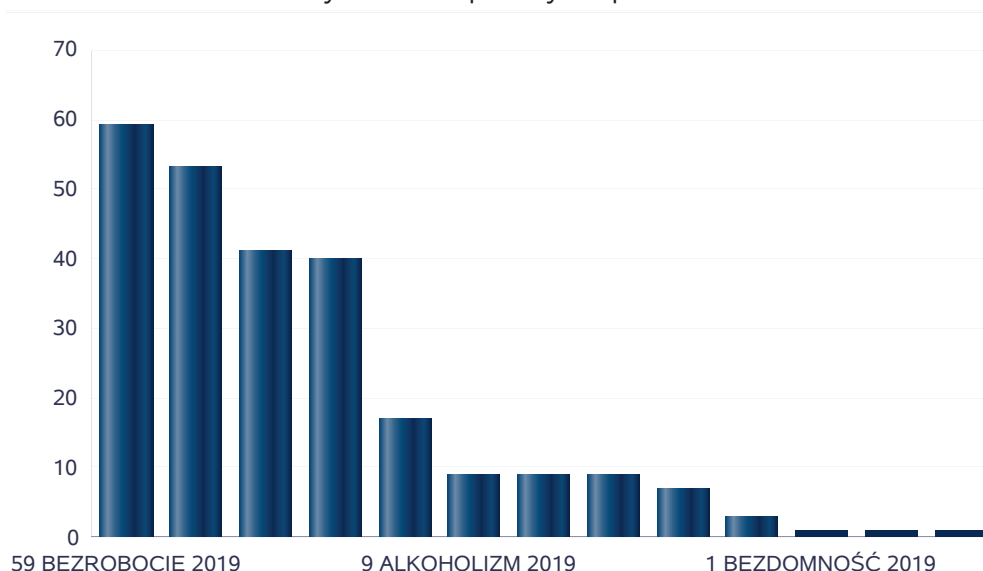
Typ rodziny	Liczba świadczeń		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
bez dzieci	562	562	
jedno dziecko	704	128	576
dwoje dzieci	1330	100	1230
troje dzieci	1914	20	1894
czworo i więcej dzieci	688	6	682
inne	260	83	177

Powody udzielania pomocy rodzinom w 2019 roku.

Powody udzielenia pomocy i wsparcia - ranking	LICZBA RODZIN - OGÓŁEM
BEZROBOCIE	59
UBÓSTWO	53
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	41
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	40
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	17
ALKOHOLIZM	9
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	9
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	9
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA - W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	7
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY WIELODZIETNE	3
BEZDOMNOŚĆ	1
PRZEMOC W RODZINIE	1
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	1

Powody udzielenia pomocy i wsparcia

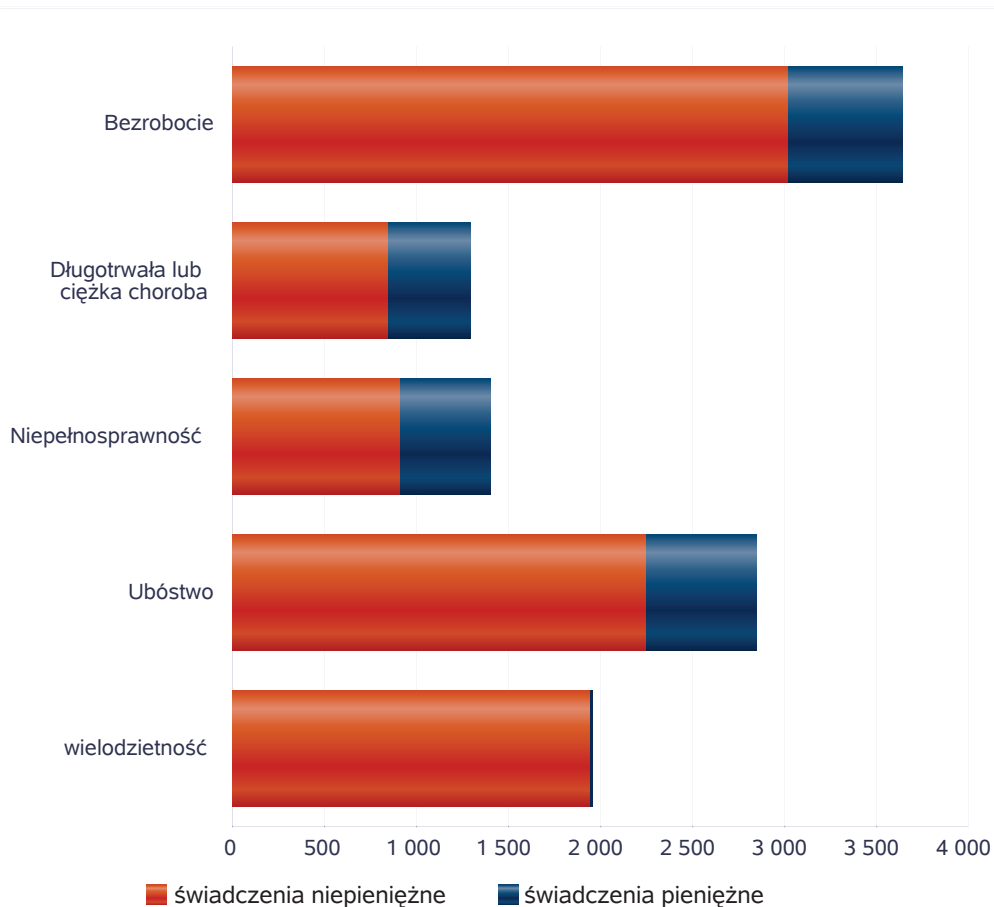

Główne powody przyznania świadczeń w roku.

Powód przyznania	Ogółem	Liczba świadczeń	
		świadczenia niepieniężne	świadczenia pieniężne
Bezrobocie	3 643	3 017	626
Ubóstwo	2 851	2 246	605
wielodzietność	1 954	1 941	13
Niepełnosprawność	1 407	918	489
Długotrwała lub ciężka choroba	1 290	853	437

Liczba świadczeń

Główne powody przyznawania pomocy dla rodzin jednoosobowych i wieloosobowych

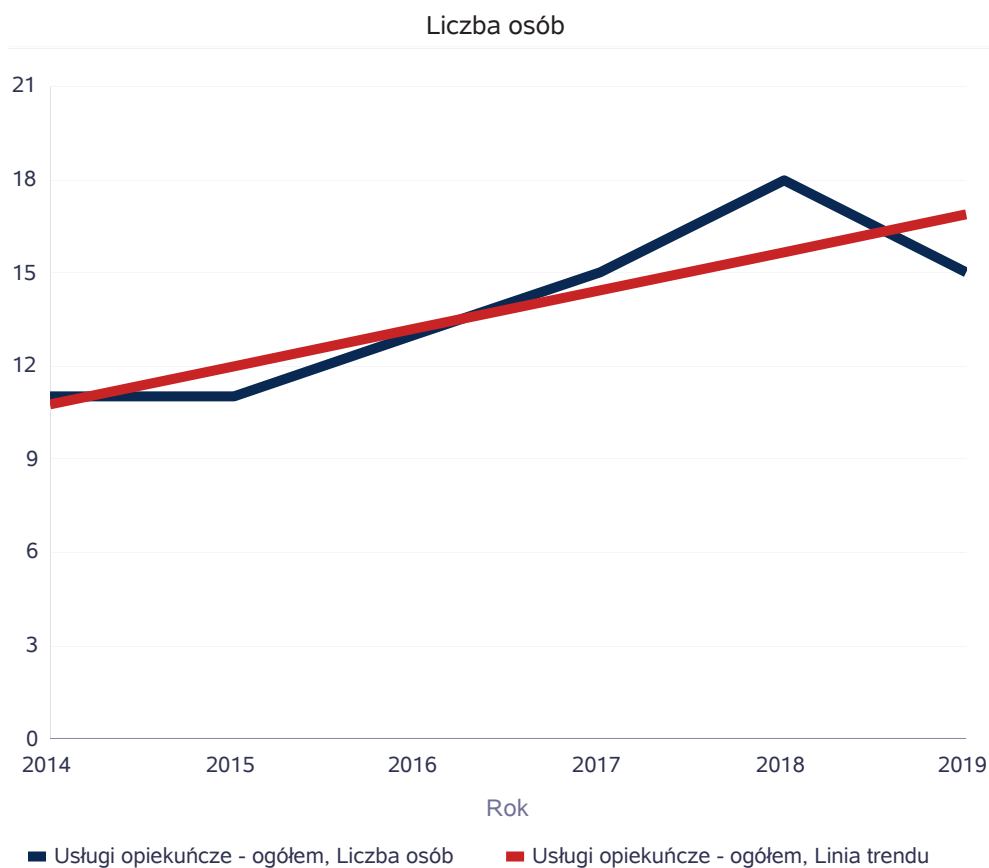
Powód przyznania	Ogółem	Typ rodziny			
		1-osobowa	2-osobowa	3-osobowa	4 i więcej osób
Bezrobocie	60	21	11	13	15
Ubóstwo	54	23	9	10	12
Długotrwała lub ciężka choroba	41	20	7	8	6
Niepełnosprawność	41	21	8	7	5
Alkoholizm	10	10			
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	10	1		6	3

Liczba rodzin pobierających świadczenia wg powodów

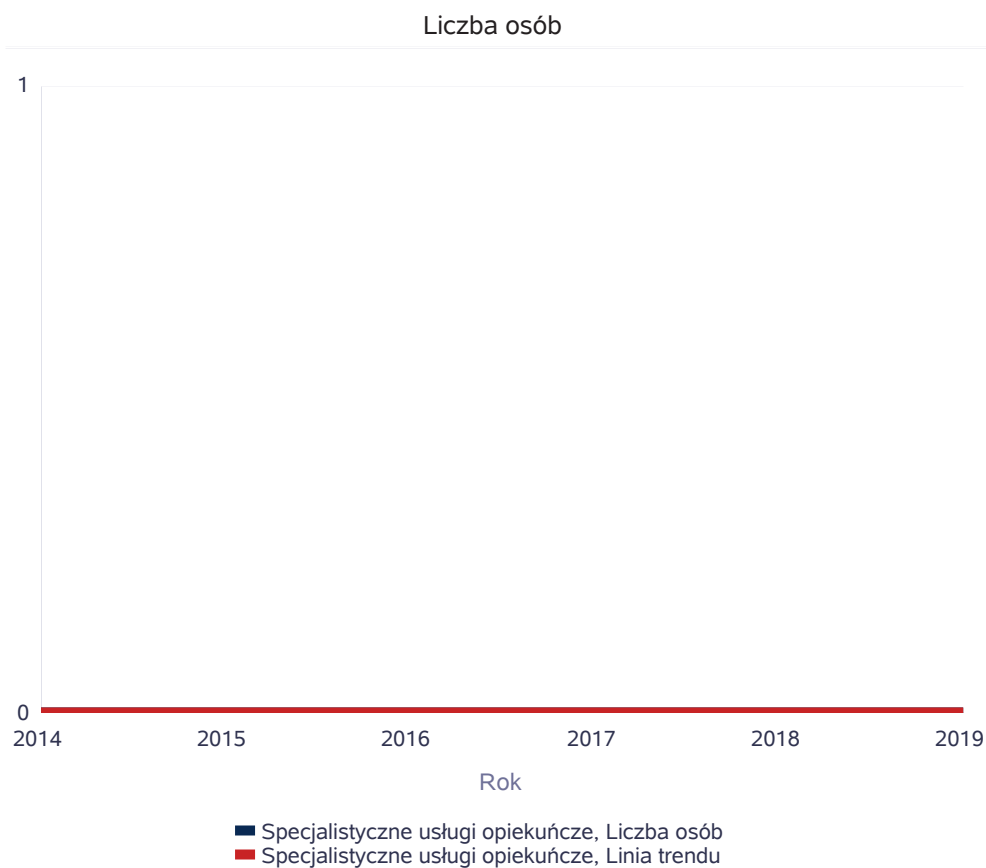
Liczba osób korzystających ze usług opiekuńczych.

Rok	Liczba osób
2014	11
2015	11
2016	13
2017	15
2018	18
2019	15

Liczba osób korzystających z specjalistycznych usług opiekuńczych.

Rok	Liczba osób
2014	0
2015	0
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0

Liczba osób korzystających z usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

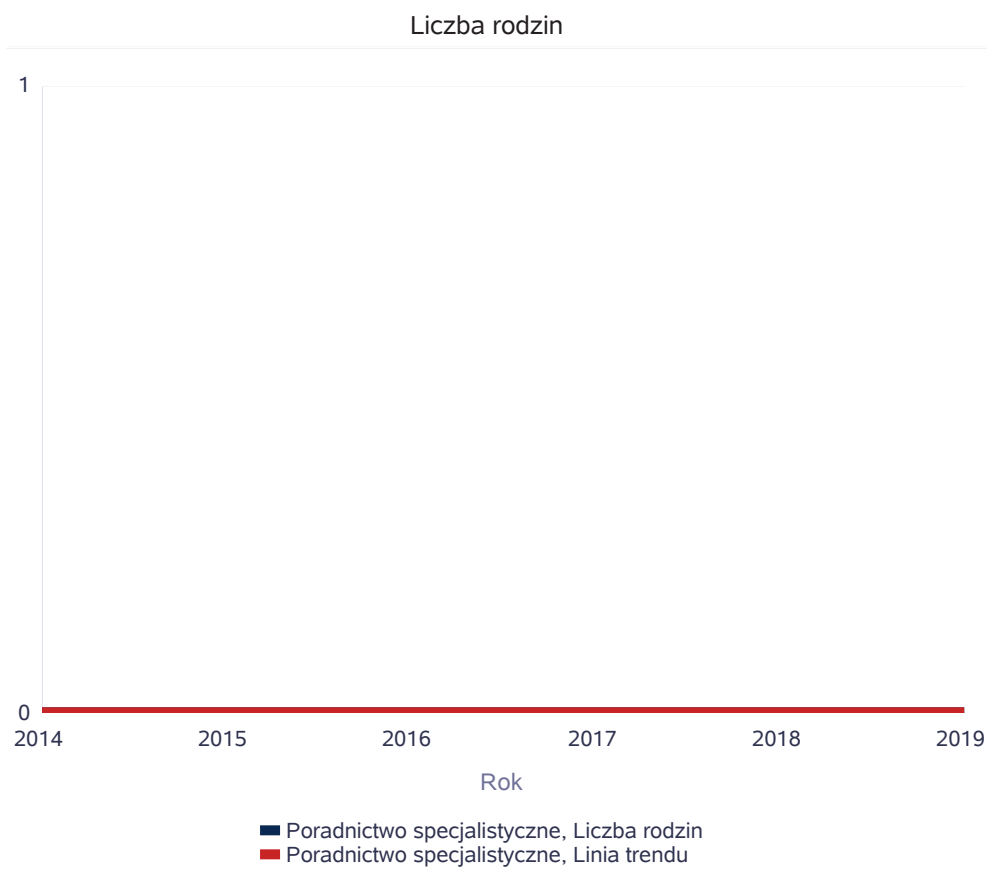
Rok	Liczba osób
2014	0
2015	0
2016	1
2017	1
2018	0
2019	0

Liczba osób

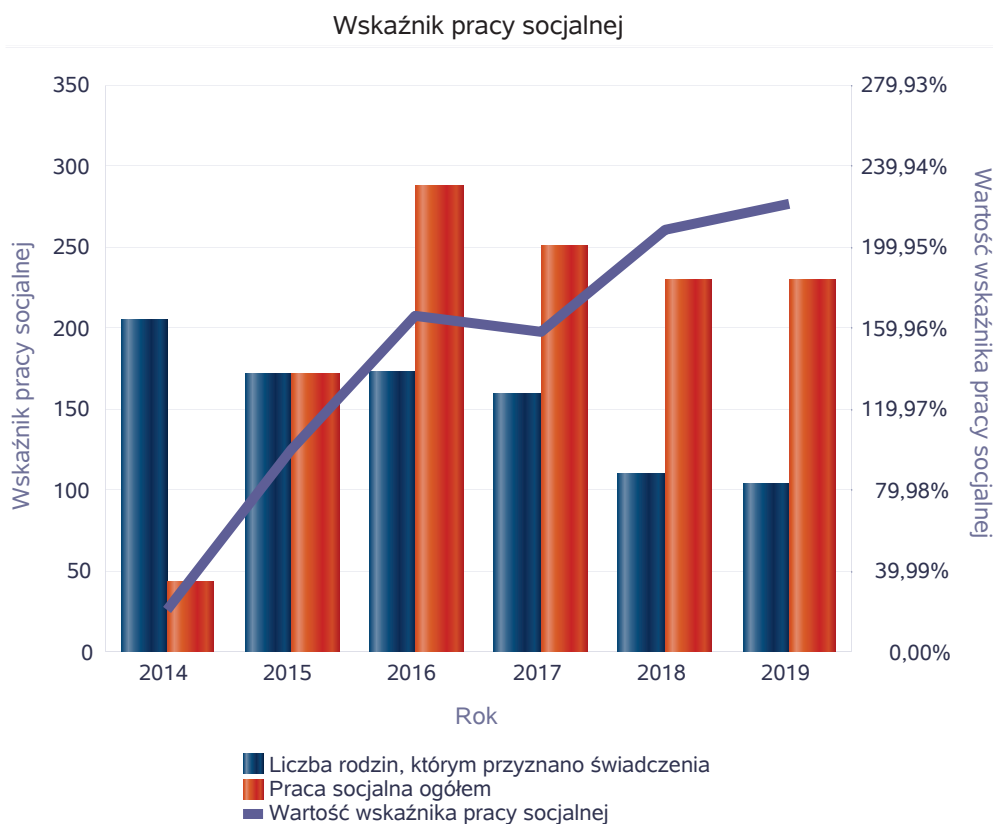
Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego.

	Liczba rodzin w latach					
Rodzaj	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Poradnictwo specjalistyczne	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik pracy socjalnej - wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%.

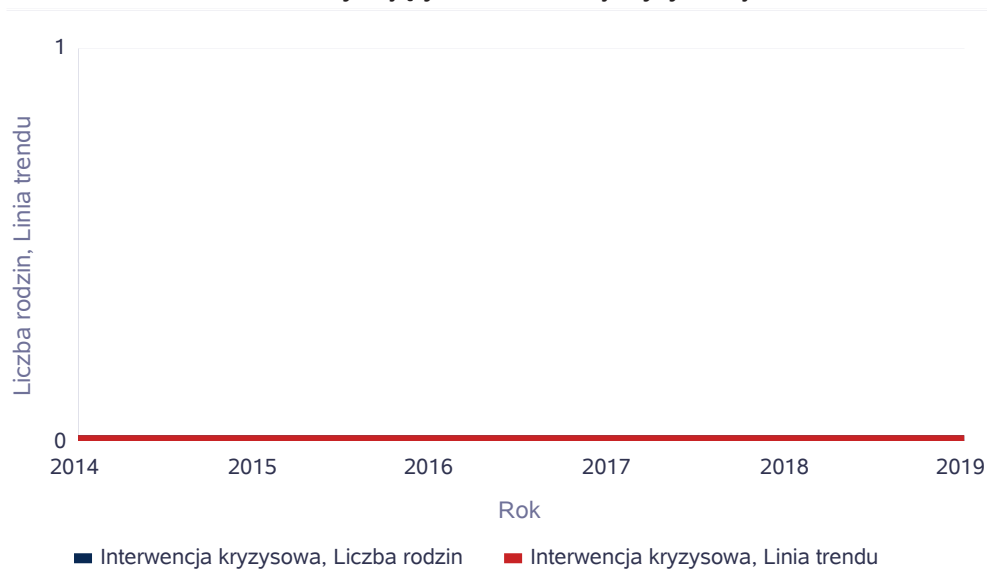
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Wskaźnik pracy socjalnej	20,98%	100,00%	166,47%	157,86%	209,09%	221,15%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	205	172	173	159	110	104
Praca socjalna ogółem	43	172	288	251	230	230

Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej.

	Liczba rodzin					
Udzielone świadczenia	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Interwencja kryzysowa	0	0	0	0	0	0

Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej

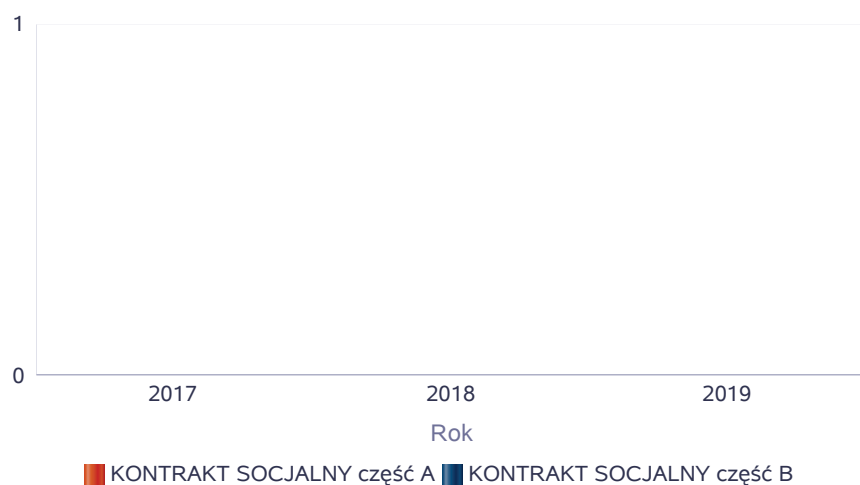

Kontrakt socjalny.

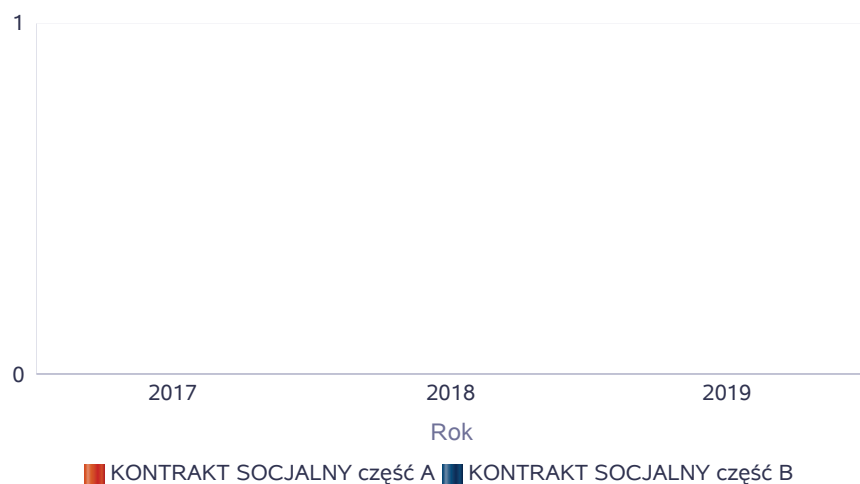
Wskaźnik obliczany jako udział osób objętych kontraktem socjalnym typu A i typu B w ogólnej liczbie osób nim objętych.

	2017		2018		2019	
Praca socjalna	LICZBA KONTRAKTÓW SOCJALNYCH	LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI SOCJALNYMI	LICZBA KONTRAKTÓW SOCJALNYCH	LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI SOCJALNYMI	LICZBA KONTRAKTÓW SOCJALNYCH	LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI SOCJALNYMI
KONTRAKT SOCJALNY część A	0	0	0	0	0	0
KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0	0	0	0	0

LICZBA
KONTRAKTÓW
SOCJALNYCH

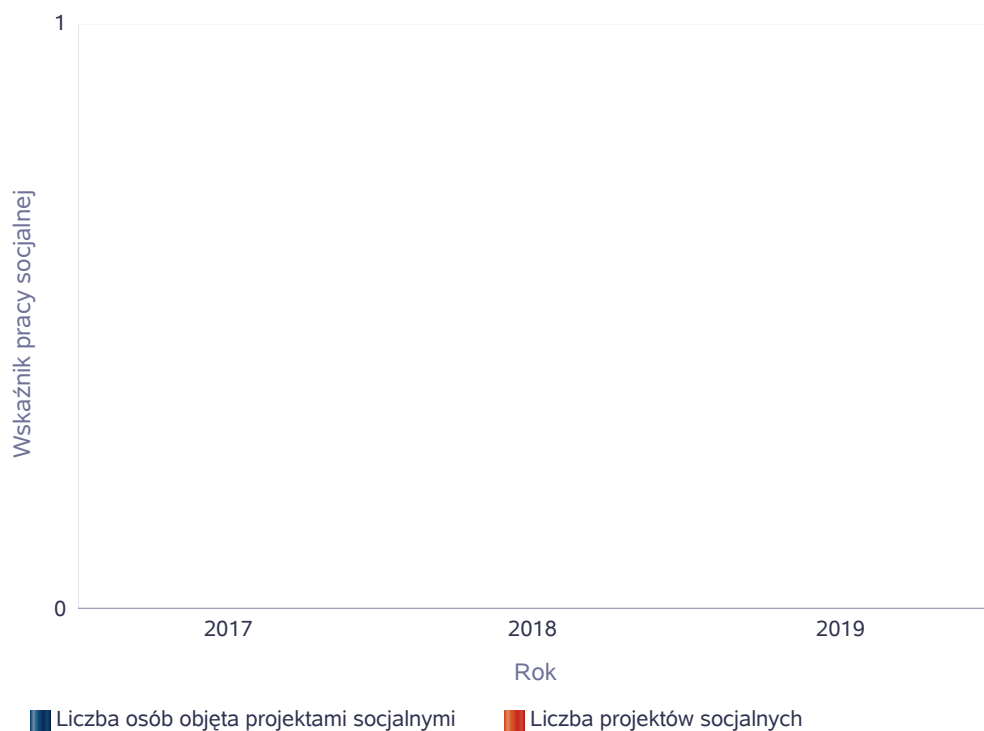

LICZBA OSÓB
OBJĘTA
KONTRAKTAMI
SOCJALNYMI

Liczba projektów socjalnych w odniesieniu do liczby osób nimi objętych.

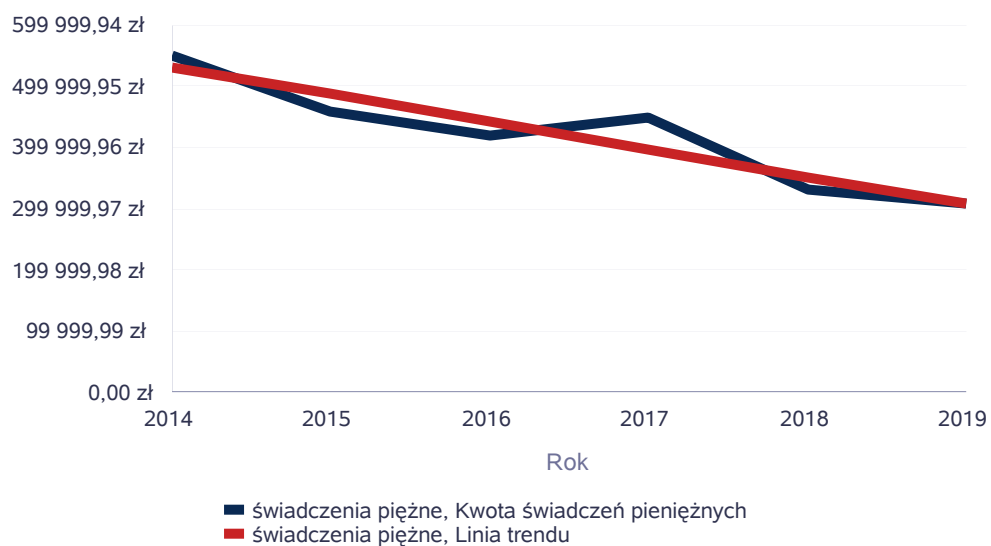
	2017	2018	2019
Liczba osób objęta projektami socjalnymi	0	0	0
Liczba projektów socjalnych	0	0	0

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

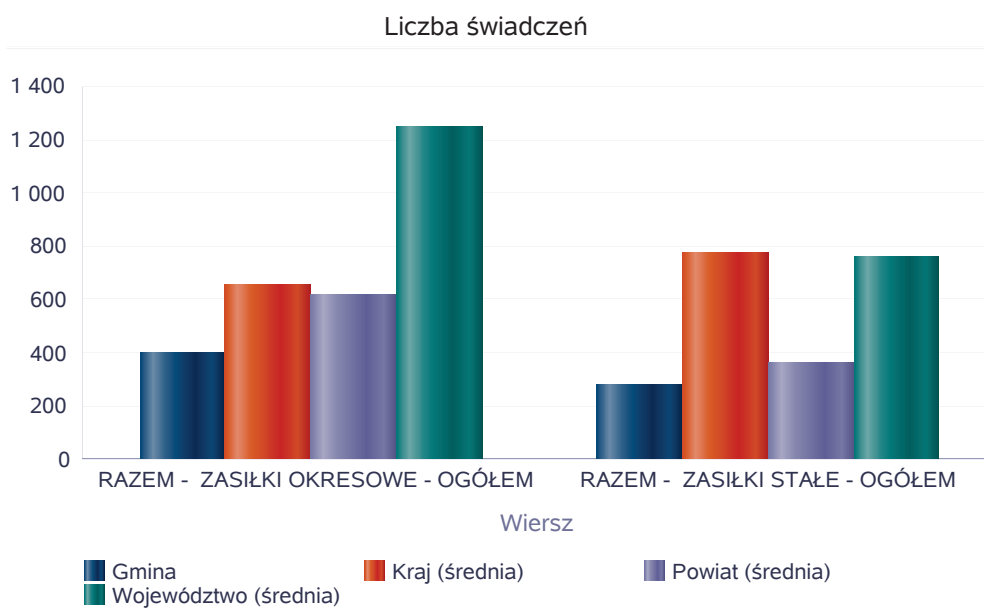
Rok	Kwota świadczeń pieniężnych
2014	549 725,54 zł
2015	459 624,56 zł
2016	420 485,63 zł
2017	449 973,17 zł
2018	330 613,13 zł
2019	307 519,57 zł

Kwota świadczeń pieniężnych

Podstawowe statystyki dla świadczeń pieniężnych

Poziom	Wiersz	Liczba świadczeń
Gmina	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	402
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	277
Powiat (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	615
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	360
Województwo (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	1 242
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	759
Kraj (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	653
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	775

DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA
(w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza 2020
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				
Liczba osób	1	316	250	250
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE				
Liczba osób	2	161	136	136
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	122	92	92
Wiek 0-17	4	62	36	36
Wiek produkcyjny *	5	87	83	83
Wiek poprodukcyjny **	6	12	17	17
Liczba rodzin	7	110	104	104
Liczba osób w rodzinach	8	316	250	250
w tym: KOBIECY (z wierszy 2-6)				
Ogółem	9	93	73	73
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	58	55	55
Wiek 0-17	11	16	15	15
Wiek 18-59	12	74	53	53
Wiek 60 lat i więcej	13	3	5	5
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY				
Liczba osób ogółem	14	316	250	250
Liczba rodzin	15	161	104	104
Liczba osób w rodzinach	16	316	250	250
KONTRAKT SOCJALNY				
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	17	0	0	0
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	18	0	0	0

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR wypełniana wyłącznie przez gminy i miasta na prawach powiatu

Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym:

- opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych
- ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej,
- udzielenie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom
- tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- przyznanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
- praca socjalna,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych,
- dożywianie dzieci,
- sprawianie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- skierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- sporządzanie sprawozdań oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie elektronicznej,
- utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

ZASIŁEK STAŁY – przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Zasiłek stały ustala się w wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej/rodziny a dochodem tej osoby/na osobę w rodzinie.

W 2019 r. wypłacono 277 świadczeń dla 26 osób pobierających zasiłki stałe na terenie Gminy Książki. Na w/w cel otrzymano dotację z budżetu państwa i wydatkowano kwotę 131 295 zł.

Od 1 października 2018 roku zgodnie z rozporządzeniem ustalono kwoty świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, w tym zasiłek stały w wysokości 645 zł – maksymalna wysokość.

ZASIŁEK OKRESOWY – przysługuje w szczególności ze względu na długotrwale chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego, osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny. Zasiłek okresowy ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej lub rodziny a dochodem osoby lub rodziny. Przy czym kwota zasiłku nie może być niższa niż 50 % różnicy między kryterium dochodowym a dochodem osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie.

W roku 2019 zasiłki okresowe wypłacono w ilości 402 świadczeń na łączną kwotę 141.578 zł. Kwota ta w całości pokryta była z dotacji z budżetu państwa. Najczęściej zasiłek okresowy przyznawano z powodu ubóstwa, bezrobocia, długotrwale i ciężkiej choroby lub niepełnosprawności. W ramach zasiłku okresowego pomocą objęto 51 rodzin z terenu Gminy Książki.

ZASIŁEK CELOWY I SPECJALNY ZASIŁEK CELOWY – może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opalu, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Zasiłek ten może być również przyznany w przypadku poniesienia strat w wyniku zdarzenia losowego, w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego osobie lub rodzinie może zostać przyznany specjalny zasiłek specjalny.

Na zasiłki celowe wydano łącznie kwotę 7.328,50 zł ze środków własnych. Zasiłki celowe były przyznawane głównie na pokrycie całości lub części zakupu leków i opału. Wypłacono w sumie 82 świadczenia z tytułu zasiłku celowego. 8 osobom przyznano zasiłek specjalny celowy na łączną kwotę 2.000 zł.

Ponadto przyznano 42 rodzinom pomoc w formie **zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023** na łączną kwotę 27.196 zł, w tym ze środków własnych 5.439, z dotacji 21.757 zł. Zgodnie z wewnętrznymi przyjętymi wytycznymi zasiłek celowy przyznawano w kwocie 120 zł miesięcznie na osobę.

Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd – w 2019r. wypłacano przez okres 12 miesięcy wynagrodzenie dla trzech opiekunów prawnych sprawujących opiekę nad osobami ubezwłasnowolnionymi w kwocie 3.600zł (100 zł miesięcznie dla każdego opiekuna), na zadanie otrzymano w 100% dotację z budżetu państwa 1,5% na obsługę zadania, tj. 54 zł.

Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania – przyznane osobie samotnej lub osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonkowie, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

W 2019 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał 2 opiekunki środowiskowe w ramach prac interwencyjnych otrzymując dofinansowanie z Powiatowego Urzędu Pracy w Wąbrzeźnie oraz 1 opiekunkę w ramach umowy zlecenie. Opiekunki świadczyły pomoc w 15 środowiskach w ramach usług opiekuńczych. Usługi świadczone są odpłatnie przez świadczeniobiorców. Odpłatność reguluje miejscowa uchwała. Łącznie opiekunki przepracowały w środowiskach 3915 godzin. Głównymi zadaniami pracowników były m.in. utrzymanie czystości w pomieszczeniach użytkowanych przez osobę korzystającą z pomocy, utrzymanie w czystości naczyń stołowych, kuchennych i innego sprzętu gospodarstwa domowego, pomoc w przygotowaniu posiłku, pomoc w przygotowaniu listy zakupów lub dokonywanie zakupów, pomoc w realizacji recept, utrzymanie higieny osobistej, przygotowanie opału i palenie w piecu, zamawianie wizyt lekarskich, pomoc w podaniu leków, zmianie opatrunków.

REALIZACJA PROGRAMU OPERACYJNEGO POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2014-2020 PODPROGRAM 2018

Gmina Książki przystąpiła do Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 [POPŻ] współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym podpisując umowę z Grudziądzkim Bankiem Żywności (OPR- Organizacja Partnerska Regionalna) w 2019 r., kontynuowany był Podprogram 2018 w pierwszej połowie roku. Tut. GOPS pełni funkcję OPL, tj. Organizacji Partnerskiej Lokalnej. Pomoc w ramach PO PŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych i stanowi ona systematyczne wsparcie. Pomoc udzielana jest w postaci artykułów spożywczych, które są przekazywane osobom najbardziej potrzebującym bezpłatnie. Dystrybucja żywności rozpoczęła się po wcześniejszej rekrutacji. Od miesiąca stycznia do maja 2019 r., pomocą żywnościową zostało objętych 767 osób, w tym 424 kobiety i 343 mężczyzn. Wśród osób korzystających 370 osób nie przekraczało kryterium dochodowego 100 %, tj. 528 zł na osobę w rodzinie i 701 zł na osobę samotną oraz 397 osób korzystających przekraczało 100 % kryterium (maksymalna dochód

uprawnijający do tej formy pomocy, dla osoby samotnej 1402 zł, dla osoby w rodzinie 1056 zł). Łączna ilość żywności wydanej osobom potrzebującym w tym okresie to 31076,14 . Produkty żywnościowe, które trafiły do rodzin w Podprogramie to 21 produktów, w tym groszek z marchewką, fasola biała, koncentrat pomidorowy, buraczki, powidła śliwkowe, makaron jajeczny, makaron kukurydziany bezglutenowy, ryż biały, kasza gryczana, herbatniki maślane, mleko UHT, ser podpuszkowy dojrzewający, szynka drobiowa, szynka wieprzowa mielona, pasztet wieprzowy, kabanosy wieprzowe, filet z makreli w oleju, cukier biały, miód nektarowy wielokwiatowy, olej rzepakowy, gołąbki w sosie pomidorowym.

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba asystentów rodziny w gminie	1	1	1	1	1	1
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	21	18	14	15	15	14

GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR
(w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza 2020
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASIŁEK STAŁY				
Liczba osób	1	30	26	26
Kwota świadczeń w złotych	2	124 473	131 295	131 295
W tym: (wiersze 3-6)				
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	3	15	14	14
Kwota świadczeń w złotych	4	88 580	92 687	92 687
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	5	15	12	12
Kwota świadczeń w złotych	6	35 893	38 608	38 608
ZASIŁEK OKRESOWY				
Liczba osób	7	66	51	51
Kwota świadczeń w złotych	8	178 506	141 578	141 578
W tym: (wiersze 9-16)				
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	9	60	43	43
Kwota świadczeń w złotych	10	158 062	122 204	122 204
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	11	5	3	3
Kwota świadczeń w złotych	12	11 126	8 882	8 882
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	13	11	11	11
Kwota świadczeń w złotych	14	8 478	8 329	8 329
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego				
Liczba osób	15	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	16	0	0	0
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b				
Liczba osób	17	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	18	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY OGÓŁEM				
Liczba osób	19	66	64	64
Kwota świadczeń w złotych	20	34 145	34 525	34 525
W tym: (wiersze 21 - 22)				
ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	21	42	42	42
Kwota świadczeń w złotych	22	28 680	27 196	27 196
ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2				
Liczba osób	23	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza 2020
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
POSIŁEK OGÓŁEM				
Liczba osób	25	55	36	36
Kwota świadczeń w złotych	26	23 109	12 239	12 239
W tym: (z wierszy 25 - 26)				
DLA DZIECI				
Liczba osób	27	55	36	36
Kwota świadczeń w złotych	28	23 109	12 239	12 239
W tym (z wierszy 25-26):				
POSIŁEK świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "Posiłek w szkole i w domu"				
Liczba osób	29	55	36	36
Kwota świadczeń w złotych	30	23 109	12 239	12 239
W tym (z wierszy 29-30):				
DLA DZIECI				
Liczba osób	31	55	36	36
Kwota świadczeń w złotych	32	23 109	12 239	12 239
SCHRONIENIE				
Liczba osób	33	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	34	0	0	0
UBRANIE				
Liczba osób	35	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	36	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU				
Liczba rodzin	37	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	38	0	0	0
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	39	8	8	8
Kwota świadczeń w złotych	40	291 389	311 689	311 689
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA				
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	41	15	15	15
Liczba rodzin wspierających	42	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	43	1	1	1
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	44	19 658	33 051	33 051

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

W roku oceny tut. Ośrodek realizował niżej wymienione świadczenia:

1. ZASIŁEK RODZINNY przysługuje osobom, których dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza 674 zł. Natomiast jeśli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie może być wyższy niż 764 zł. Zasiłek rodzinny przysługuje osobom, których dziecko/dzieci nie ukończyły 18. roku życia, uczą się w szkole (nie dłużej niż do 21 roku życia) lub do ukończenia 24 roku życia, jeżeli pobiera naukę i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Wysokość zasiłku wynosi kolejno 95 zł na dziecko do 5 roku życia, 124 zł na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 lat, 135 zł na dziecko w wieku powyżej 18. roku życia do ukończenia 24 lat.

Dodatki do zasiłku rodzinnego:

- z tytułu urodzenia się dziecka jednorazowo - przysługuje matce lub ojcu albo opiekunowi prawnemu dziecka do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia. Dodatek przysługuje, jeśli kobieta była pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Dodatek przysługuje jednorazowo w kwocie 1.000 zł.
- opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - wynosi 400 zł miesięcznie przez 24 miesiące, 36 miesięcy – sprawowanie opieki nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu, czy 72 miesiące, gdy dziecko legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o znacznym stopniu niepełnosprawności.
- samotnego wychowania dziecka - przysługuje matce lub ojcu samotnie wychowującemu dziecko w wysokości 193 zł miesięcznie na dziecko, jednak nie więcej niż 386 zł na wszystkie dzieci.
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej - wynosi 95 zł miesięcznie na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka. Dodatek wynosi miesięcznie 90 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia, 110 zł na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 lat.
- rozpoczęcia roku szkolnego - przysługuje raz w roku na rozpoczęcie roku szkolnego albo rocznego przygotowania przedszkolnego w wysokości 100 zł na dziecko.
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania - przysługuje z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do szkoły wynosi 69 zł. Dodatek przysługuje od września do czerwca.

Od 01.01.2016 roku ustawa o świadczeniach rodzinnych wprowadziła nowe świadczenie rodzinne – świadczenie rodzicielskie.

1. ŚWIADCZENIE RODZIELSKIE – przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnieni do tego świadczenia są m.in. bezrobotni, studenci, rolnicy, a także osoby wykonujące prace na podstawie umów cywilnoprawnych. Także osoby zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą. Wsparcie finansowe przysługuje przez rok (52 tygodnie) po urodzeniu dziecka w wysokości 1.000 zł miesięcznie, a w przypadku urodzenia wieloraczków, ten okres może być wydłużony do 71 tygodni.

2. ŚWIADCZENIE OPIEKUŃCZE, w tym:

- **zasiłek pielęgnacyjny** - przysądza się na częściowe pokrycie wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek nie przysługuje osobie, która jest umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie oraz tej, której przysługuje dodatek pielęgnacyjny. Od 01.11.2019 r. zasiłek pielęgnacyjny wynosi 215,84 zł miesięcznie.

- **świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej** - przysługuje matce/ojcu lub opiekunowi faktycznemu lub osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w związku z opieką nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności wraz ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej pomocy innej osoby. Świadczenie pielęgnacyjne wynosiło 1.530 zł miesięcznie od 01.01.2019r.

- **specjalny zasiłek opiekuńczy** - przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeśli nie podejmują zatrudnienia, rezygnują z zatrudnienia w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej pomocy innej osoby. Zasiłek wynosi od 01 listopada 2018 r. - 620 zł miesięcznie.

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Dnia 01.10.2008 r. weszła w życie ustawa z dn. 07.09.2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie do ukończenia przez nią 18. roku życia albo uczącej się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia. Beztętnowo, jeżeli osoba uprawniona posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. Świadczenia przysługują, jeśli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza 725zł. Od nowego okresu zasiłkowego kwota zwiększyła się do 800 zł. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie więcej niż 500zł.

ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE – to świadczenie, które kierowane jest do rodzin mających na utrzymaniu dzieci, natomiast jego celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka (także tych dotyczących opieki sprawowanej nad nim i zaspokojeniem potrzeb życiowych dziecka). Świadczenie przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka do ukończenia przez dziecko 18. roku życia.

Świadczenie wychowawcze nie przysługuje, jeżeli:

- dziecko pozostaje w związku małżeńskim;
- dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie, tj. domu pomocy społecznej, schronisku dla nieletnich, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym, zakładzie karnym, a także szkole wojskowej lub innej szkole, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatne pełne utrzymanie, albo lub w pieczy zastępczej;
- pełnoletnie dziecko ma ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na własne dziecko;
- członkowi rodziny przysługuje na dziecko zasiłek rodzinny za granicą, chyba, że przepisy unijne mówią inaczej – świadczenie wychowawcze podlega koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W okresie od 01.01. 2019 r. do 30.06.2019r. obowiązywały zapisy ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016 r. gdzie prawo do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko było uzależnione od spełnienia kryterium dochodowego w wysokości: 800,00 zł (netto) na członka w rodzinie, jeżeli w rodzinie było dziecko z orzeczoną niepełnosprawnością wówczas kryterium wynosiło: 1.200,00 zł (netto) na osobę w rodzinie. Natomiast na drugie i kolejne dziecko można było wnioskować bez spełniania kryterium dochodowego.

DOBRY START - Program „Dobry Start” to 300 zł jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. Rodziny otrzymają świadczenie bez względu na dochód. Świadczenie dobry start przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20. roku życia. Dzieci niepełnosprawne, uczące się w szkole, otrzymają świadczenie do ukończenia przez nie 24. roku życia. Aby otrzymać wsparcie, należy złożyć wniosek. Może to zrobić matka, ojciec, opiekun prawny dziecka lub opiekun faktyczny dziecka (opiekun faktyczny to osoba faktycznie sprawująca opiekę nad dzieckiem, która wystąpiła do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka). Wniosek o świadczenie dla dzieci, które przebywają w pieczy zastępczej składa rodzic zastępczy, osoba prowadząca rodzinny dom dziecka lub dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej.

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

DODATEK MIESZKANIOWY

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę mającym na celu dofinansowanie do poniesionych wydatków mieszkaniowych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Prawo do dodatku mieszkaniowego zależy od dochodu, powierzchni oraz poniesionych kosztów.

Dodatek przysługuje, jeżeli średni miesięczny dochód na członka gospodarstwa domowego w okresie trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175% najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym. Dodatek przysądza się na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku. Dodatku mieszkaniowego nie przysądza się, jeżeli kwota byłaby niższa niż 2% kwoty najniższej emerytury w dniu wydania decyzji.

DODATEK ENERGETYCZNY

Odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej od dnia 1 stycznia 2014r. przysługuje zryczałtowany dodatek energetyczny. Zgodnie z ustawą – Prawo energetyczne odbiorcą wrażliwym energii elektrycznej jest osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

STYPENDIUM SZKOLNE przysługuje:

- Uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczom kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia,
- Wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki,
- Uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.

Stypendium szkolne przysługuje uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów w rodzinie (miesięczny dochód na 1 osobę w rodzinie nie może przekroczyć kwoty o której mowa w art. 8 ust.1 pkt. 2 ustawy o pomocy społecznej), a w szczególności gdy w rodzinie występuje:

- bezrobocie,
- niepełnosprawność,
- ciężka lub długotrwała choroba,
- wielodzietność,
- brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- alkoholizm lub narkomania,
- gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe

KARTA DUŻEJ RODZINY

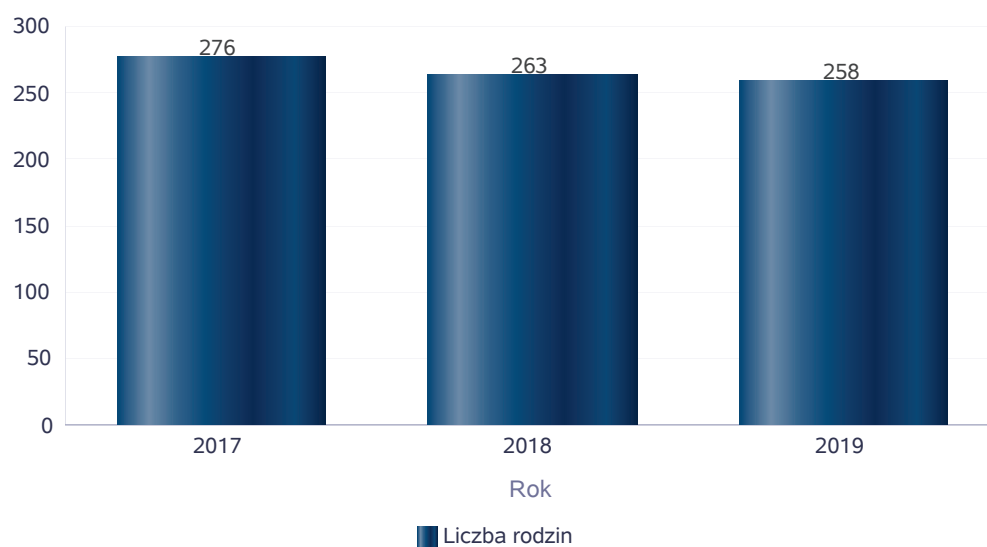
Z dniem 1 stycznia 2019 r. weszły zmiany dotyczące Karty Dużej Rodziny. Od 2019 roku karta przysługuje rodzicom, którzy mają lub w przeszłości mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci, bez względu na ich wiek w chwili składania wniosku. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie Karta Dużej Rodziny – to rządowy program wspierania rodzin wielodzietnych. Przyznanie karty jest bezpłatne i przysługuje każdemu członkowi rodziny, niezależnie od dochodu. Posiadacze Karty Dużej Rodziny mogą skorzystać z różnego rodzaju zniżek i uprawnień na terenie całego kraju. Wniosek o kartę można złożyć w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Książkach. W 2019 r. wpłynęło 108 wniosków o wydanie karty dużej rodziny.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin, które otrzymały świadczenie wychowawcze w ciągu roku, kwoty świadczenia wychowawczego w ciągu roku, liczby rodzin i kwoty świadczeń w zakresie zasiłków rodzinnych, dodatków do zasiłków rodzinnych, jednorazowych dodatków z tytułu urodzenia się dziecka, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, liczby i kwot świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłku pielęgnacyjnego, zasiłku pielęgnacyjnego dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłku pielęgnacyjnego dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna, świadczeń alimentacyjnych.

Średnia liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego.
Dane za rok 2019 dotyczą okresu od stycznia do czerwca.

Rok	Liczba rodzin
2017	276
2018	263
2019	258

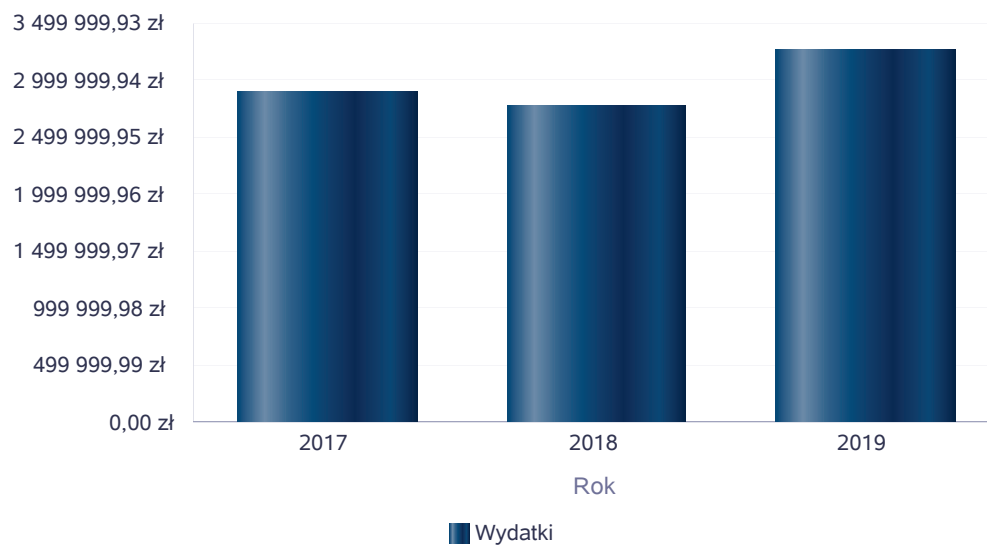
Średnia liczba rodzin korzystających ze świadczeń wychowawczych

Świadczenie wychowawcze - kwota świadczeń.

Rok	Wydatki
2017	2 884 738,00 zł
2018	2 771 156,00 zł
2019	3 262 565,00 zł

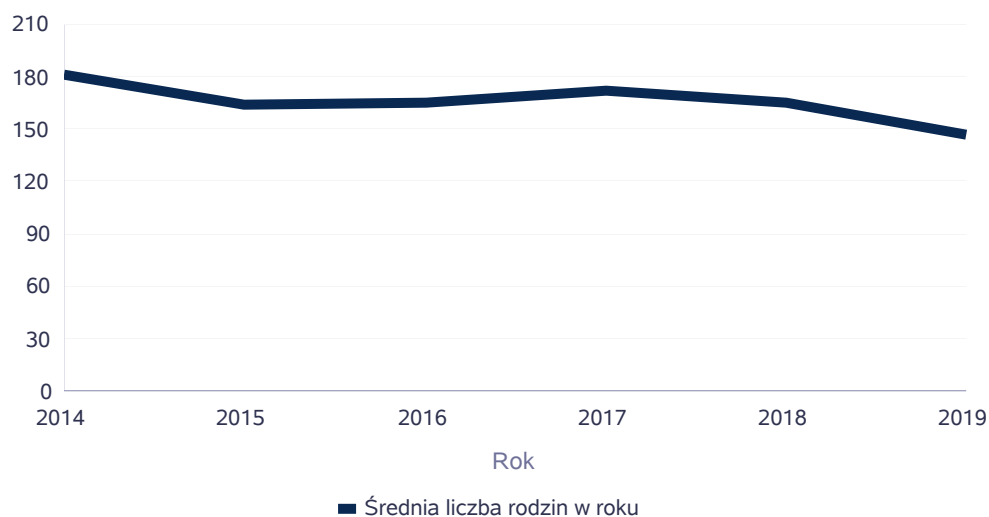
Świadczenie wychowawcze - kwota świadczeń

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

	Liczba rodzin					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami	181	164	165	172	165	147

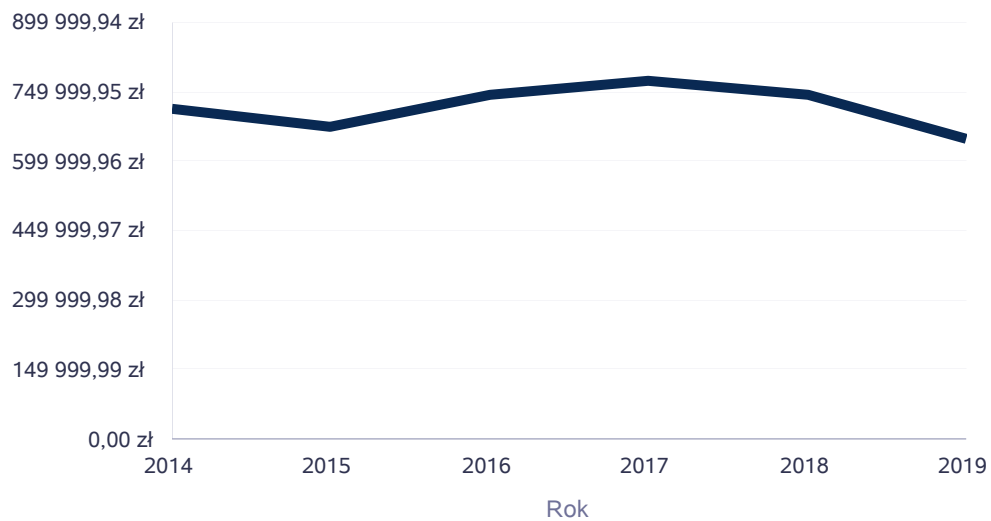
Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami

Kwotę zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ogółem wypłaconych w ciągu roku.

Rok	Kwota
2014	713 343,00 zł
2015	674 842,00 zł
2016	743 536,16 zł
2017	771 943,37 zł
2018	742 417,06 zł
2019	647 956,82 zł

Kwota zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

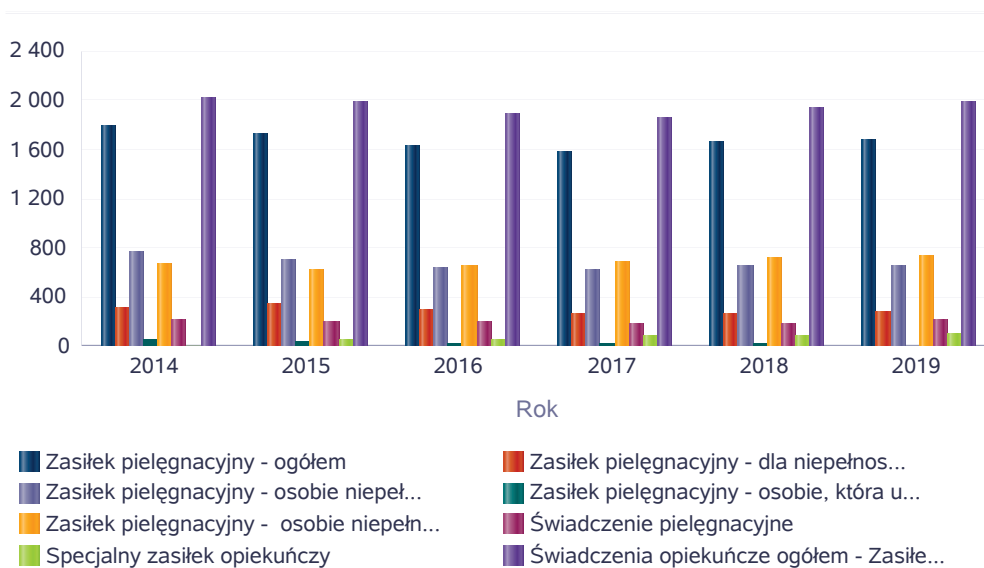

Liczba świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna.

	Liczba świadczeń					
Świadczenia opiekuńcze	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	1 798	1 724	1 627	1 586	1 658	1 679
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	316	348	304	270	259	279
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	765	701	642	617	650	656
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	48	44	24	15	24	0
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	669	631	657	684	725	744
Świadczenie pielęgnacyjne	210	208	204	193	184	210
Specjalny zasiłek opiekuńczy	12	59	58	84	91	100
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	2 020	1 991	1 889	1 863	1 933	1 989

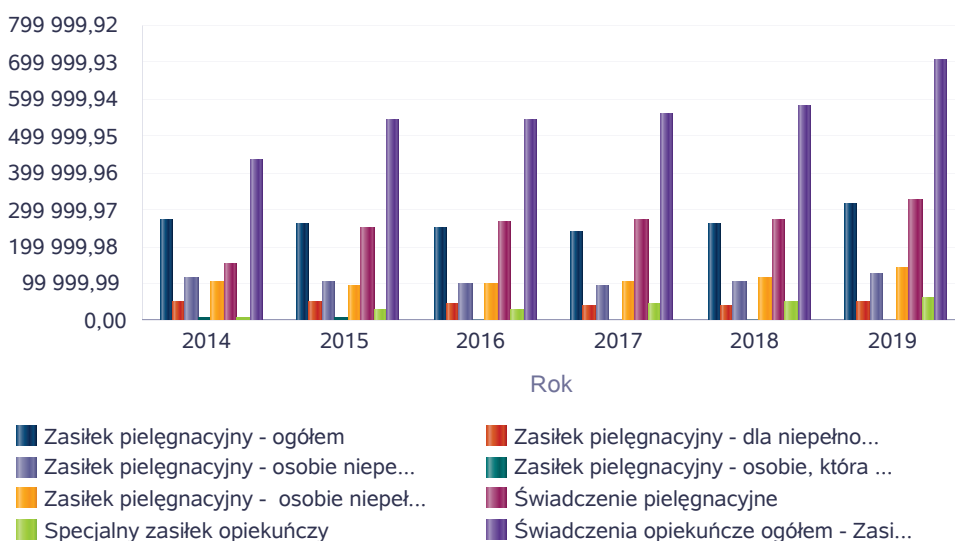
Liczba świadczeń

Kwota świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna.

	Kwota świadczeń					
Świadczenia opiekuńcze	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	275 094,00	263 772,00	248 931,00	242 658,00	262 158,00	318 156,00
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	48 348,00	53 244,00	46 512,00	41 310,00	41 104,00	52 961,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	117 045,00	107 253,00	98 226,00	94 401,00	102 686,00	124 122,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	7 344,00	6 732,00	3 672,00	2 295,00	3 735,00	0,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	102 357,00	96 543,00	100 521,00	104 652,00	114 633,00	141 073,00
Świadczenie pielęgnacyjne	155 111,00	248 560,00	265 000,00	269 952,00	271 522,00	325 544,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	6 240,00	29 137,00	30 160,00	43 680,00	48 235,00	61 402,00
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	436 445,00	541 469,00	544 091,00	556 290,00	581 915,00	705 102,00

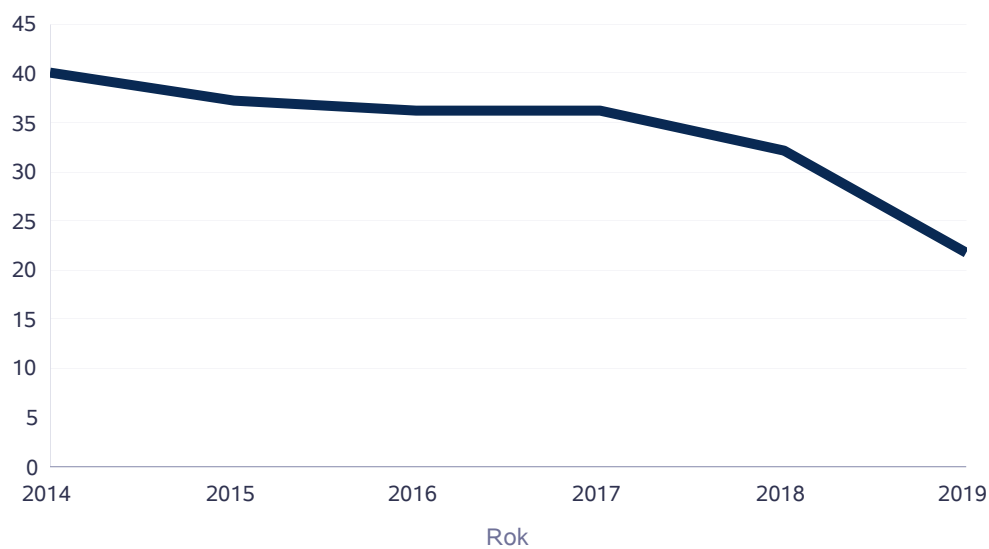
Kwota świadczeń

Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach.

	Liczba osób					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	40	37	36	36	32	22

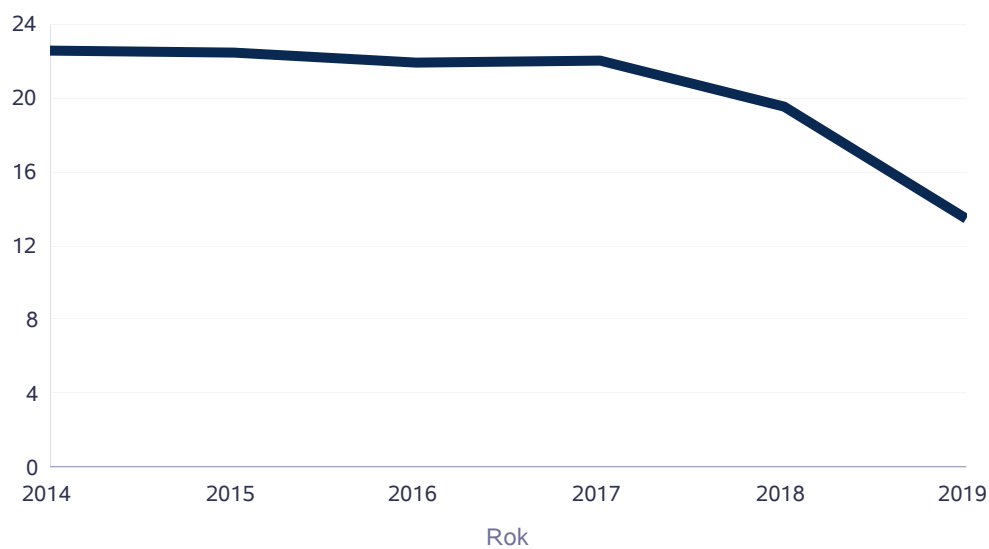
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego

Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach.

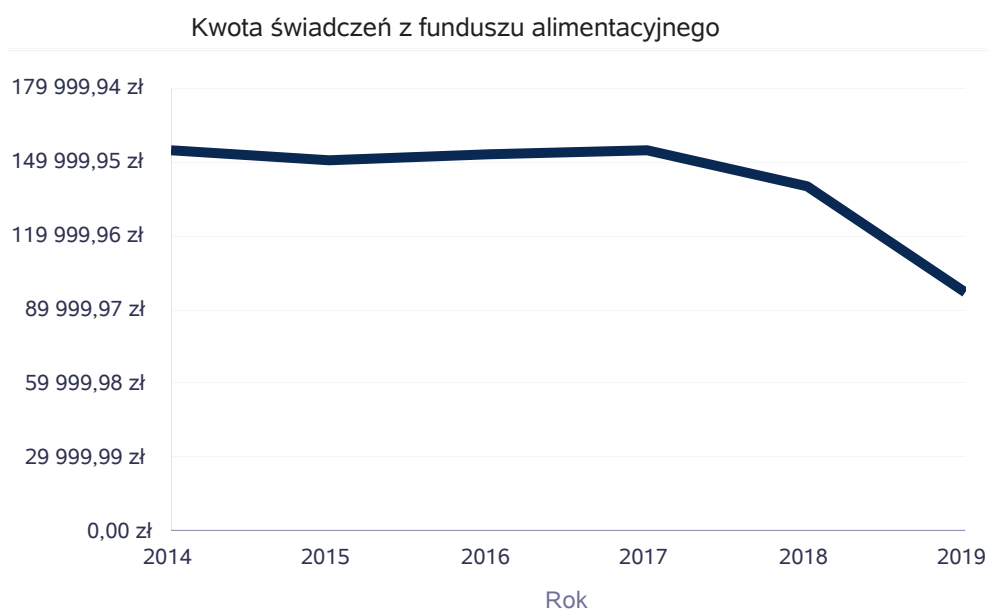
	Liczba rodzin					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	23	22	22	22	20	13

Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych latach.

	Kwota					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ogólna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego	154 305,00 zł	150 598,00 zł	153 177,00 zł	155 073,00 zł	139 800,00 zł	96 563,00 zł

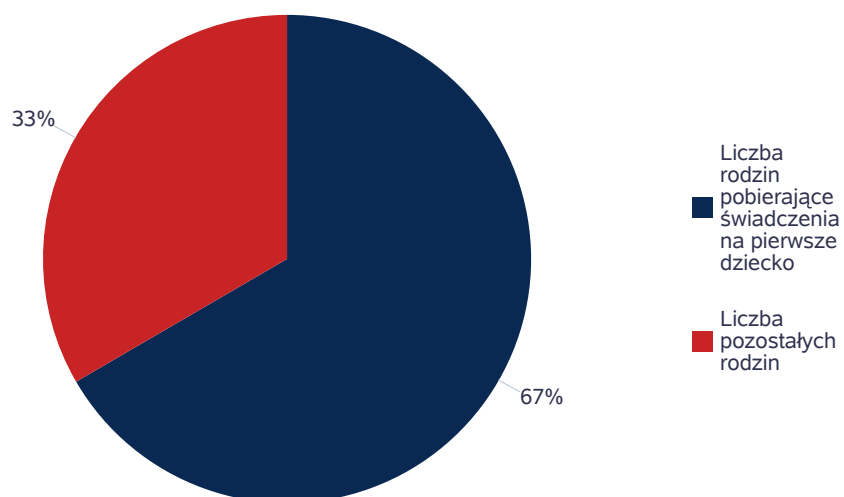

Świadczenia 500+ przyznane na pierwsze dziecko

Udział rodzin otrzymujących świadczenie na pierwsze dziecko w relacji do ogółu rodzin otrzymujących świadczenie.

Raport przygotowany w oparciu o dane z okresu od stycznia do czerwca.

Liczba rodzin pobierające świadczenia na pierwsze dziecko	Liczba pozostałych rodzin	Wskaźnik
203	102	67%

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza 2020
DODATKI MIESZKANIOWE				
Liczba gospodarstw domowych	1	88	34	34
Kwota świadczeń w złotych	2	95 176	68 917	68 917
DODATKI ENERGETYCZNE				
Liczba gospodarstw domowych	3	41	7	7
Kwota świadczeń w złotych	4	2 890	1 116	1 116

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej. W gminie funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy z Bliznie, prowadzony przez Caritas Diecezji Toruńskiej na zlecenie Powiatu Wąbrzeskiego. Środowiskowy Dom Samopomocy, którego głównym zadaniem jest podtrzymanie i rozwijanie umiejętności podopiecznych niezbędnych do możliwie jak najbardziej samodzielnego życia. W ramach ŚDS prowadzone są spotkania edukacyjno - wspierające dla rodzin podopiecznych, bądź ich opiekunów. ŚDS prowadzony jest dla 30 osób przewlekłe psychicznie chorych oraz upośledzonych umysłowo.

W 2019 r. na terenie gminy funkcjonowało gospodarstwo opiekuńcze dla seniorów z terenu gminy Książki. Pobyt od poniedziałku do piątku przez 8 godzin dziennie.

Na terenie gminy zarejestrowane były również podmioty ekonomii społecznej m.in. Fundacja Zielona Dolina w Łopatkach. W ofercie fundacji można znaleźć m.in. spotkania integracyjne, imprezy okolicznościowe, warsztaty kulinarne.

W ramach jednostek poradnictwa specjalistycznego przy Urzędzie Gminy działa Punkt Konsultacyjny. Instruktor ds. uzależnień w każdy piątek miesiąca udziela porad osobom uzależnionym od alkoholu, współuzależnionym oraz ofiarom i sprawcom przemocy domowej. Punkt jest finansowany ze środków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

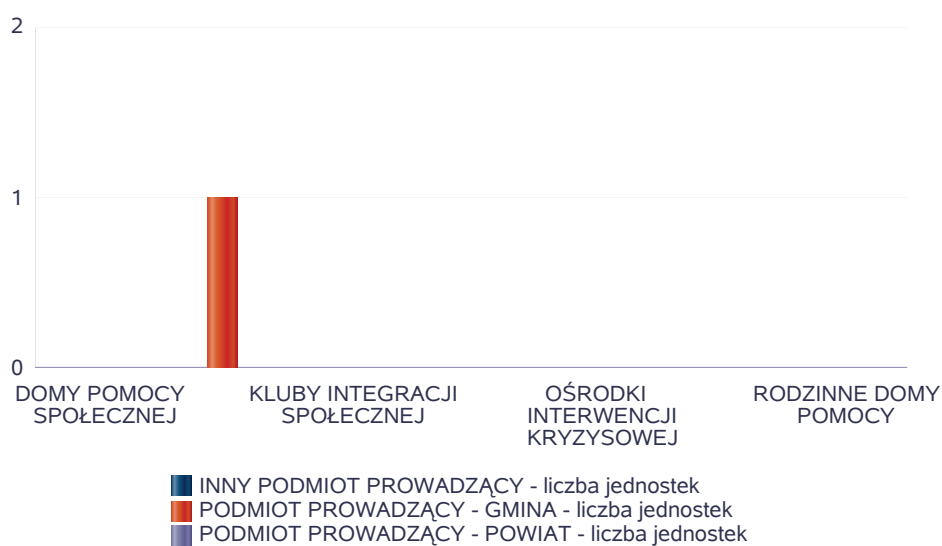
W strukturze Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Książkach funkcjonuje świetlica środowiskowa dla dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Otwarta jest codziennie od poniedziałku do piątku w dni nauki szkolnej przez dwie godziny dziennie. Wychowawcy pracują z dziećmi wg. stałego harmonogramu. W okresie od stycznia do czerwca 2019 r. uczęszczało 9 dzieci, od września do grudnia 2019 r. 11 małoletnich. Świetlica jest również finansowana ze środków pochodzących ze sprzedaży napojów alkoholowych.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby placówek w podziale na typ i instytucję prowadzącą, liczby miejsc i liczby osób korzystających z placówek, wskaźnik nasycenia usługami w postaci środowiskowych domów samopomocy, mieszkań chronionych.

Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w podziale na instytucję prowadząc w 2019 roku

Jednostka	INNY PODMIOT PROWADZĄCY - liczba jednostek	PODMIOT PROWADZĄCY - GMINA - liczba jednostek	PODMIOT PROWADZĄCY - POWIAT - liczba jednostek
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA	0	1	0
KLUBY INTEGRACJI SPOŁECZNEJ	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	0	0	0
OŚRODKI WSPARCIA	0	0	0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	0	0

Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej

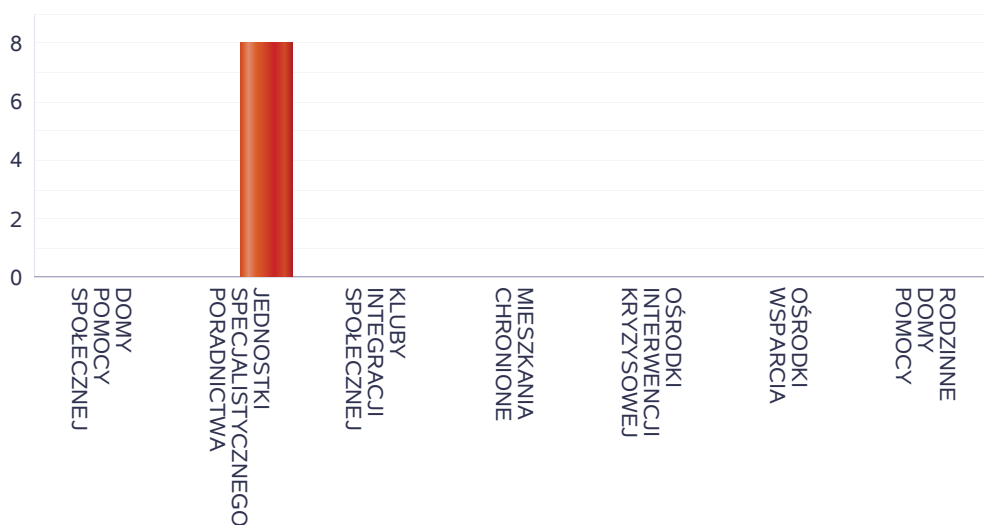

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w 2019 roku.

Rodzaj placówki	liczba miejsc	liczba osób korzystających
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA		8
KLUBY INTEGRACJI SPOŁECZNEJ		0
MIESZKANIA CHRONIONE	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	0	0
OŚRODKI WSPARCIA	0	0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	0

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

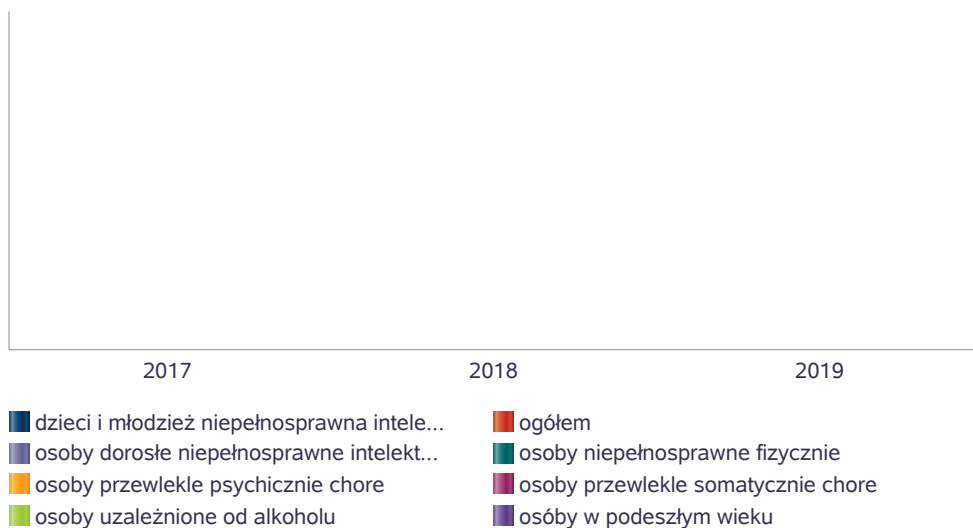

Nasylenie usługami w DPS.

Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób umieszczonych w DPS pomnożony przez 100 do sumy liczby osób umieszczonych w DPS i liczby oczekujących.

	Wskaźnik nasycenia usługami w DPS-ach wyrażony w %		
Grupa osób	2017	2018	2019
ogółem			
osoby w podeszłym wieku			
osoby przewlekłe somatycznie chore			
osoby przewlekłe psychicznie chore			
osoby dorosłe niepełnosprawne intelektualnie			
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie			
osoby niepełnosprawne fizycznie			
osoby uzależnione od alkoholu			

Nasylenie usługami w DPS-ach

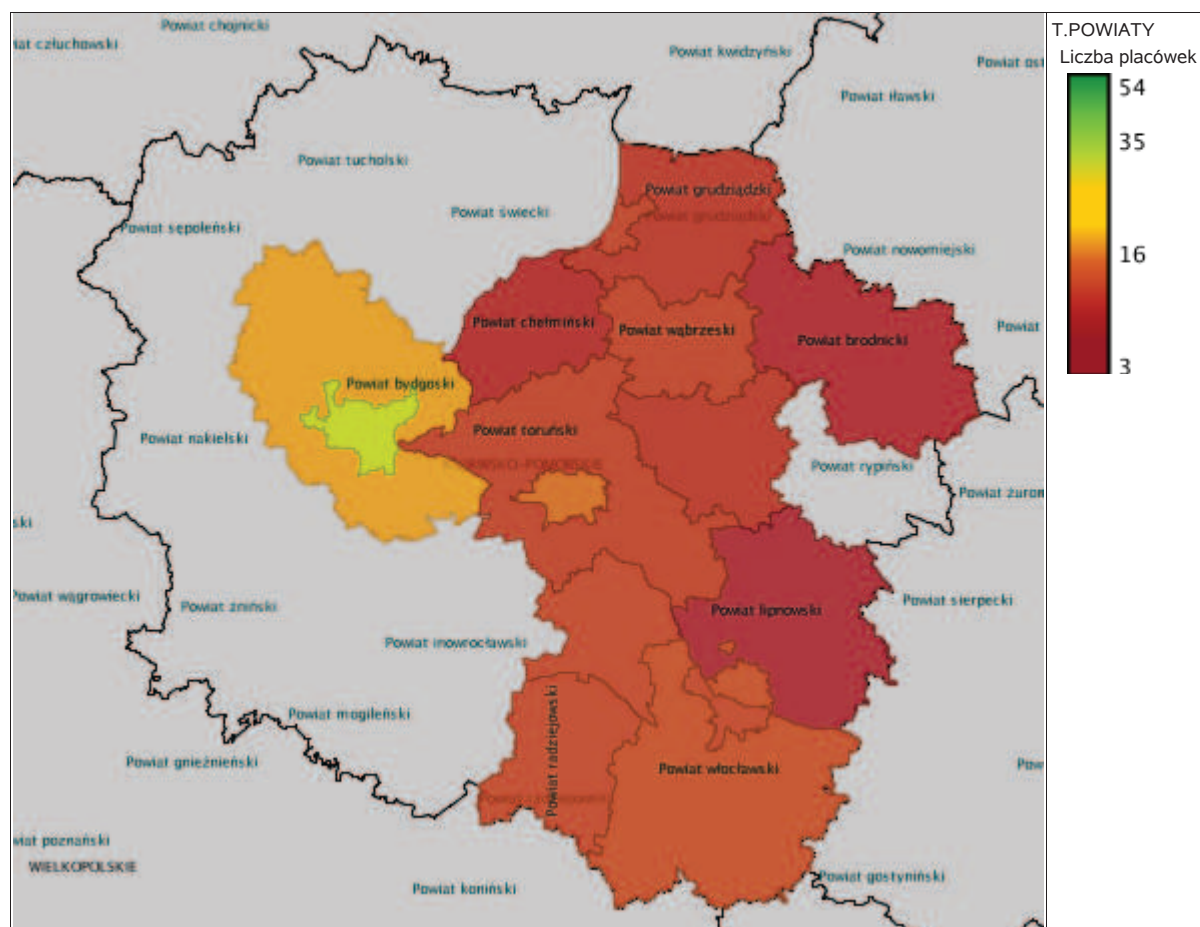

Rozmieszczenie jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w 2019 roku .

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	JEDN. SPEC. PORAD.	KLUBY INTEGRACJI SPOŁECZNEJ	MIESZKANIA CHRONIONE	OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	OŚRODKI WSPARCIA	RODZINNE DOMY POMOCY
Powiat aleksandrowski	9	0	4	0	0	0	5	0
Powiat brodnicki	4	0	0	0	0	0	4	0
Powiat bydgoski	21	0	10	0	1	0	10	0
Powiat chełmiński	3	0	0	0	1	0	2	0
Powiat golubsko-dobrzyński	6	0	5	1	0	0	0	0
Powiat grudziądzki	9	0	2	2	0	0	5	0
Powiat inowrocławski (kujawsko-pomorskie)	48	0	4	1	34	0	9	0
Powiat lipnowski	5	0	2	0	0	0	3	0
Powiat m. Bydgoszcz	30	0	1	0	8	0	21	0
Powiat m. Grudziądz	9	0	1	0	0	0	8	0
Powiat m. Toruń	15	0	1	2	2	0	10	0
Powiat m. Włocławek	8	0	1	1	2	0	4	0
Powiat mogileński (kujawsko-pomorskie)	5	0	1	0	0	0	4	0
Powiat nakielski (kujawsko-pomorskie)	10	0	6	1	0	0	3	0
Powiat radziejowski	10	0	4	0	2	1	3	0
Powiat rypiński (kujawsko-pomorskie)	1	0	0	0	0	0	1	0
Powiat sępoleński (kujawsko-pomorskie)	12	0	4	2	2	0	4	0
Powiat toruński	5	0	0	1	0	0	4	0
Powiat tucholski (kujawsko-pomorskie)	11	0	2	4	0	0	5	0
Powiat wąbrzeski	8	0	5	0	1	0	2	0
Powiat włocławski	7	0	0	0	0	0	7	0
Powiat świecki (kujawsko-pomorskie)	22	0	7	0	1	0	14	0
Powiat żniński (kujawsko-pomorskie)	18	0	5	1	1	0	11	0

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	JEDN. SPEC. PORAD.	KLUBY INTEGRACJI SPOŁECZNEJ	MIESZKANIA CHRONIONE	OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	OŚRODKI WSPARCIA	RODZINNE DOMY POMOCY
Powiat aleksandrowski	4	2	1		0	0	1	
Powiat brodnicki	3	1	1		0	0	1	
Powiat bydgoski	3	2	1		0	0	0	
Powiat chełmiński	5	2	1		0	1	1	
Powiat golubsko-dobrzyński	4	1	1		0	0	2	
Powiat grudziądzki	1	0	1		0	0	0	
Powiat inowrocławski (kujawsko-pomorskie)	6	5	0		0	1	0	
Powiat lipnowski	1	1	0		0	0	0	
Powiat m. Bydgoszcz	6	3	0		3	0	0	59

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	JEDN. SPEC. PORAD.	KLUBY INTEGRACJI SPOŁECZNEJ	MIESZKANIA CHRONIONE	OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	OŚRODKI WSPARCIA	RODZINNE DOMY POMOCY
Powiat m. Grudziądz	3	1	0		2	0	0	
Powiat m. Toruń	3	2	0		0	0	1	
Powiat m. Włocławek	5	2	0		0	0	3	
Powiat mogileński (kujawsko-pomorskie)	3	1	1		1	0	0	
Powiat nakielski (kujawsko-pomorskie)	4	1	1		1	0	1	
Powiat radziejowski	3	1	1		0	0	1	
Powiat rypiński (kujawsko-pomorskie)	2	1	1		0	0	0	
Powiat sępoleński (kujawsko-pomorskie)	6	3	1		2	0	0	
Powiat toruński	7	4	1		0	0	2	
Powiat tucholski (kujawsko-pomorskie)	3	1	2		0	0	0	
Powiat wąbrzeski	4	1	0		0	1	2	
Powiat włocławski	7	5	1		0	0	1	
Powiat świecki (kujawsko-pomorskie)	6	3	2		0	1	0	
Powiat żniński (kujawsko-pomorskie)	6	3	1		0	0	2	

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza 2020
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	0	0	0
Liczba osób korzystających	2	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	0	0	0
W TYM (z wierszy 1-6):				
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	0	0	0
Liczba osób korzystających	8	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	9	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	0	0	0
DZienne Domy Pomocy				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	0	0
Liczba osób korzystających	14	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	0	0	0
Liczba osób korzystających	19	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	0	0	0
NOCLEGOWNIE, SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH i SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	25	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	26	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	27	0	0	0
OGRZEWALNIE				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza 2020
Liczba miejsc w placówkach ogółem	28	0	0	0
Liczba osób korzystających	29	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza 2020
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	0	0	0
Liczba osób korzystających	2	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	3	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	7	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	8	0	0	0
Liczba osób korzystających	9	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	10	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	12	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	13	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	14	0	0	0
Liczba osób korzystających	15	0	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA				
Liczba osób korzystających	16	7	8	8
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	18	0	0	0
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	19	0	0	0
Liczba osób korzystających	20	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza 2020
PLACÓWKI OPIEKUNICZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	X	X	X
Liczba osób korzystających	24	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	X	X	X
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	27	X	X	X
Liczba osób korzystających	28	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	29	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	30	X	X	X
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	31	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	32	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	33	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	34	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	35	0	0	0
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	36	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie	Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza 2020

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Zatrudnienie w Ośrodku w 2019 r. kształtowało się następująco:

- 1 kierownik – 1 etat,
- 1 główny księgowy – 1 etat,
- 3 pracowników socjalnych w rejonach opiekuńczych – 3 etaty (pracownicy socjalni wykonują również inne zadania m.in. obsługa zespołu interdyscyplinarnego i świetlicy środowiskowej, obsługa rządowego programu Karta Dużej Rodziny, dystrybucja żywności, ubezpieczenia podopiecznych),
- 1 referent – stanowisko ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – 1 etat,
- 1 referent – stanowisko ds. świadczenia wychowawczego, kadry i plac – 1 etat (osoba przebywa na urlopie macierzyńskim),
- 1 referent – stanowisko ds. świadczenia wychowawczego i kadry – 1 etat (umowa na zastępstwo),
- 1 referent – stanowisko ds. plac – 1/5 etatu – (umowa na zastępstwo),
- 1 pomoc administracyjna – stanowisko ds. dodatków mieszkaniowych i energetycznych oraz stypendiów szkolnych – 1 etat (umowa w ramach prac interwencyjnych),
- 1 asystent rodziny – 1 etat,
- 3 opiekunki środowiskowe – 2 etaty - opiekunki środowiskowe zatrudniane były w ramach prac interwencyjnych z dofinansowaniem z Powiatowego Urzędu Pracy w Wąbrzeźnie oraz 1 w ramach umowy zlecenie,
- 2 wychowawców w świetlicy środowiskowej zatrudnionych w ramach umowy zlecenie

Warunkiem prawidłowej realizacji zadań nałożonych na Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Książkach jest posiadanie dobrego zespołu pracowników, przygotowanych merytorycznie do wykonywania powierzonych zadań. Dokonując się zmiany w przepisach prawa wiąże się z koniecznością ciągłego doskonalenia zawodowego pracowników. W tym celu pracownicy Ośrodka w 2019 r. uczestniczyli w szkoleniach, konferencjach, m.in. w zakresie udzielania pierwszej pomocy, z funduszu alimentacyjnego, seminarium z zakresu ubezpieczeń społecznych, kontroli zarządczej w JST, świadczeń rodzinnych oraz świadczenia wychowawczego 500 plus, stosowania kpa w systemie pomocy i wsparcia

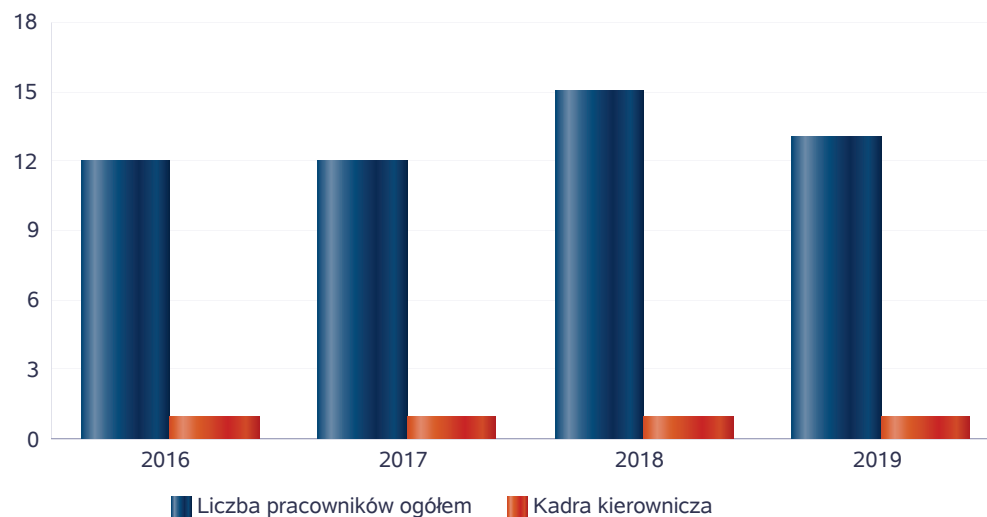
społecznego, stypendia i zasiłki szkolne, debacie regionalnej „Pokonać bezdomność” w obszarze „Mieszkalnictwo”, wsparcie dziecka i jego otoczenia w systemie pieczy zastępczej, nawiązanie kontaktu i praca z trudnym klientem, przemoc wobec dzieci, zmiany w ustawie o pomocy społecznej, dodatki mieszkaniowe i energetyczne w praktyce, zamknięcie ksiąg rachunkowych w jednostce.

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione.

	Liczba osób			
Zatrudnieni	2016	2017	2018	2019
Ogółem we wszystkich rodzajach placówek	11	11	14	12
Kierownicy, dyrektorzy, zastępcy	1	1	1	1

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

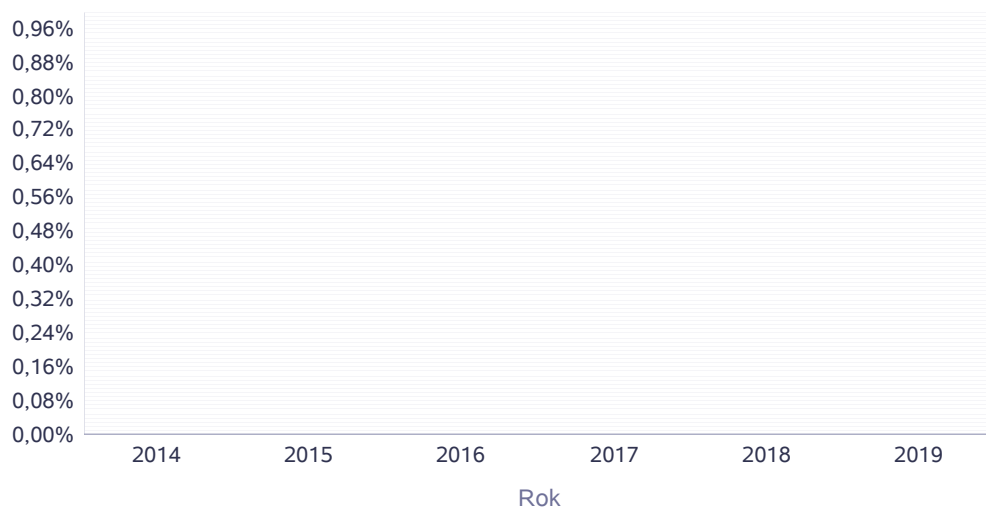

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby pracowników socjalnych posiadających specjalizację I lub II stopnia w zawodzie pracownik socjalny do liczby wszystkich pracowników socjalnych.

Rok	Wskaźnik
2014	0,00%
2015	0,00%
2016	0,00%
2017	0,00%
2018	0,00%
2019	0,00%

Stosunek liczby pracowników socjalnych posiadających specjalizację I lub II stopnia w zawodzie pracownik socjalny do liczby wszystkich...

Czy ośrodek spełnia ustawowy warunek 1 pracownik socjalny na 2000 osób lub 1 pracownik socjalny na 50 rodzin korzystających z pracy socjalnej i czy zatrudnia co najmniej 3 pracowników socjalnych.

Rok	Czy spełniony warunek ustawowy dot. pracowników socjalnych	Liczba mieszkańców wg GUS	Liczba rodzin w gminie korzystająca z pracy socjalnej	Liczba pracowników socjalnych
2016	Tak	4 221	173	3
2017	Tak	4 194	251	3
2018	Tak	4 181	230	3
2019	Tak	4 184	230	3

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

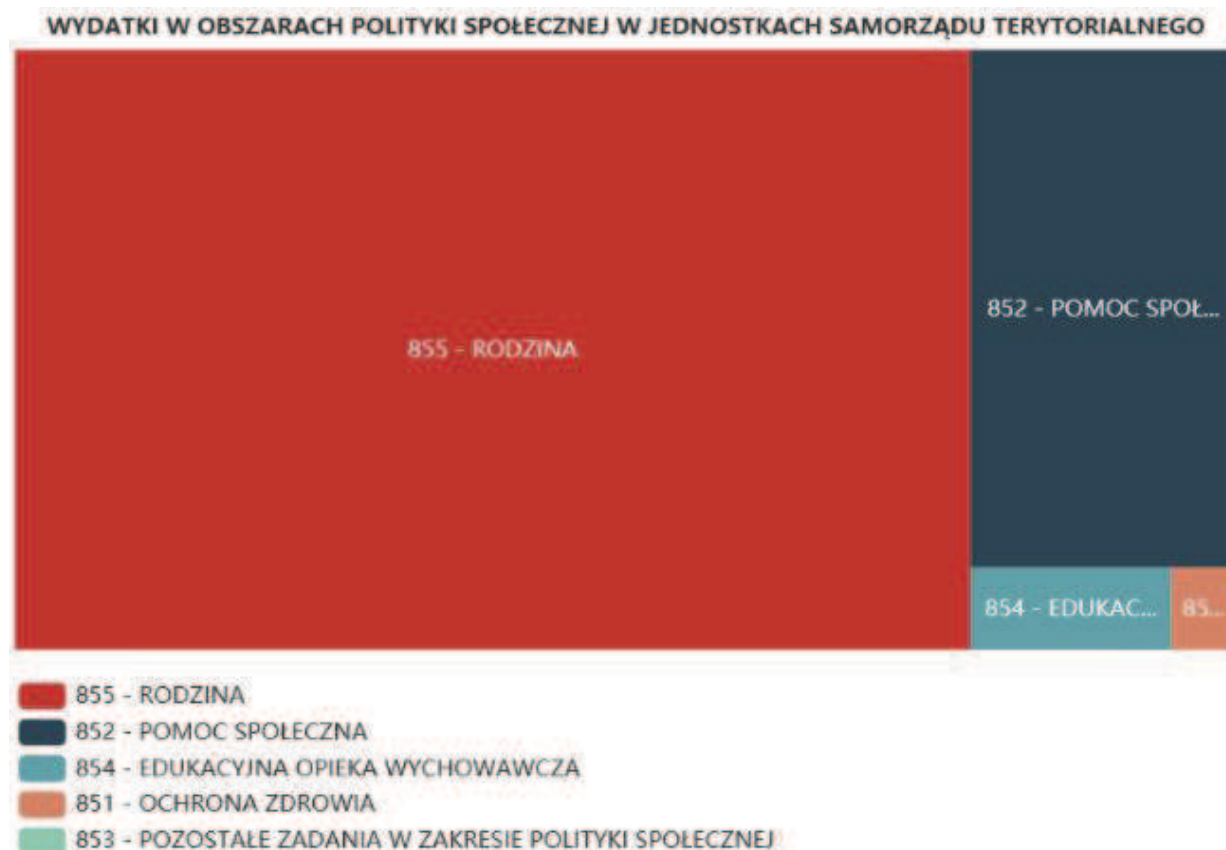
Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej w roku oceny kształtowało się na następującym poziomie: w ramach zatrudnienia subsydiowanego (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne) pracowały 4 osoby.

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

W 2019 roku w jednostce pomocy społecznej nie funkcjonowały zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej, o których mowa w artyku 110 ustęp 3 ustawy o pomocy społecznej.

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

Zrealizowane wydatki na dzień 31.12.2019 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Książkach zamknęły się kwotą 6.772.441,82 zł. Różnica w porównaniu z zestawieniem tabelarycznym wynika, z nie uwzględnienia w tabeli wydatków na pokrycie kosztów utrzymania małoletnich w pieczy zastępczej oraz wydatków na kartę dużej rodziny.

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W OPS / PCPR

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (zadania własne i zadania zlecone)
W złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza 2020
OGÓŁEM				
OGÓŁEM (działy)	1	X	6 780 485	6 780 485
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	X	6 738 736	6 738 736
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	0	2 800	2 800
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	48 353	46 766	46 766
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	28 517	27 450	27 450
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	7	291 389	311 689	311 689
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	291 389	311 689	311 689
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	0	0	0
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	11	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	0	0	0
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	13	X	12 012	12 012
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	X	12 012	12 012

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza 2020
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15	183 971	148 906	148 906
w tym: w budżecie OPS / PCPR	16	183 971	148 906	148 906
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	106 722	85 766	85 766
w tym: w budżecie OPS / PCPR	18	106 722	85 766	85 766
85216 - Zasiłki stałe	19	117 450	131 295	131 295
w tym: w budżecie OPS / PCPR	20	117 450	131 295	131 295
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	21	X	X	X
w tym: w budżecie OPS/PCPR	22	X	X	X
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	23	345 031	413 265	413 265
w tym: w budżecie OPS/PCPR	24	345 031	413 265	413 265
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	0	0	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	68 935	99 239	99 239
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	68 935	99 239	99 239
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	51 789	39 435	39 435
w tym: w budżecie OPS / PCPR	30	51 789	39 435	39 435
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	0	0	0
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	15 438	33 132	33 132
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	15 438	13 499	13 499
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	0	0	0
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	0	0	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	49	124 631	153 075	153 075

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza 2020
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	124 631	153 075	153 075
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0
855 - RODZINA				
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	2 828 625	3 340 750	3 340 750
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	2 828 625	3 340 750	3 340 750
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	1 810 945	1 748 118	1 748 118
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	1 810 945	1 748 118	1 748 118
85504 - Wspieranie rodziny	57	200 553	208 243	208 243
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	194 671	208 243	208 243
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0
85507 - Dzienni opiekunowie	63	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	0	0	0
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	0	0	0
85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	69	X	5 994	5 994
w tym: w budżecie OPS / PCPR	70	X	5 994	5 994
85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urlopie wychowawczym, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	71	X	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	72	X	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W ramach konkursu MRPIPS gmina otrzymała dotację na dofinansowanie kosztów wynagrodzenia asystenta rodziny. Na podstawie umowy nr 125/2019 o wspieranie realizacji zadania publicznego realizowanego w ramach: Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019 z dn. 30.10.2019r. kwota dotacji wyniosła 21.672 zł.

Asystent w roku 2019 łącznie objął wsparciem 15 rodzin, w tym 37 dzieci, z czego 4 pełnoletnich pozostających na utrzymaniu rodziców. Z jedną rodziną asystent rodziny zakończył współpracę. Z trzema rodzinami została podjęta współpraca na wniosek pracowników socjalnych, z uwagi na występujące problemy opiekuńczo – wychowawcze, zdrowotne i podpisany plan pomocy rodzinie. Jedna rodzina nie wyraziła zgody na podjęcie współpracy. 10 rodzin korzysta ze wsparcia asystenta rodziny powyżej dwóch lat. We współpracy z asystentem trzy rodziny przystąpiły do projektu „Rodzina w Centrum 2” realizowanego przez Powiatowe Centrum pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie. W ramach swoich działań asystent współpracował na bieżąco z różnymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.

Asystent pracował z rodzinami głównie w kierunku podniesienia kompetencji wychowawczych i właściwym sprawowaniu opieki nad dziećmi, kontynuowanie edukacji przez dzieci i poprawy ich wyników w nauce, poprawy relacji między członkami rodziny, poszukiwania zatrudnienia, poprawy warunków mieszkaniowych, dbałości o dom, higienę osobistą, kontynuowania leczenia psychiatrycznego.

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

W trybie art. 19 a ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie gmina Książki udzieliła wsparcia w wysokości 1.200 zł w realizacji zadania publicznego Poradnia Rodzinna - Specjalistyczna Pomoc dla Rodzin. Zadanie realizowane przez stowarzyszenie Specjalistyczna Pomoc Rodzinom "Nadzieja".

10. Wnioski końcowe

Ocena zasobów pomocy społecznej dla gminy Książki za 2019 rok została przygotowana na podstawie danych zebranych przez Ośrodek Pomocy Społecznej za pośrednictwem systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej MRPiPS. Dane z Oceny umożliwiają analizowanie i monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań aktywizujących jednostki samorządu terytorialnego w obszarze usług społecznych. Zawarte w niej informacje są materiałem poglądowym mającym ułatwić władzom gminy podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu w zakresie polityki społecznej w kolejnym roku i stały się podstawą do sformułowania poniższych wniosków i rekomendacji:

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco przez Ośrodek, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej i zdrowotnej mieszkańców. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w sposób ciągły współpracuje z innymi instytucjami działającymi na rzecz pomocy dziecku i rodzinie, m.in. z Komendą Powiatową Policji w Wąbrzeźnie, Sądem Rejonowym w Wąbrzeźnie, Kuratorską Służbą Sądową, Samodzielnym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Książkach, placówkami oświatowymi. Pracownicy socjalni na bieżąco współpracują i podejmują działania interdyscyplinarne na rzecz pomocy dziecku i rodzinie z dzielnicowym, asystentem rodziny, kuratorami, pedagogami szkolnymi, wychowawcami, terapeutą uzależnień, lekarzem, pielęgniarką środowiskową.

Prawidłowa realizacja zadań wymaga nie tylko zabezpieczenia w budżecie odpowiedni środków finansowych, ale również zapewnienia niezbędnych zasobów kadrowych, lokalowych, wyposażenia i sprzętu.

W wyniku zmian gospodarczych oraz zmian w przepisach prawnych, zmienia się również struktura klientów pomocy społecznej, ich potrzeby, oczekiwania. Pomoc finansowa nie może stanowić jedynej formy wsparcia. Działania muszą być wielokierunkowe, muszą działać aktywizującą na społeczność lokalną.

Pomoc społeczna musi współpracować z samorządem, instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi, bo tylko taki system pozwoli na skuteczne pomaganie. Podejmowane działania są również na bieżąco realizacją Strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Książki na lata 2014 – 2020 .

Najważniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej w Gminie Książki:

- zapewnienie rozwoju środowiskowej opieki osobom zależnym z powodu stanu zdrowia lub wieku – zabezpieczenie środków finansowych na organizację usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, tak aby osoba mogła jak najdłużej pozostać w jej naturalnym środowisku, wdrożenie systemu teleopieki, przy współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej. Ciągły proces starzenia się społeczeństwa wskazuje na konieczność zapewnienia opieki osobom starszym, które są tego pozbawione ze strony rodziny lub gdy rodzina sama nie jest w stanie zapewnić jej w wymaganym zakresie lub formie,

- zapewnienie środków finansowych na pokrycie kosztów pobytu osób skierowanych do domów pomocy społecznej i pieczy zastępczej. Należy zauważyć, że każdego roku zwiększa się koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej, co generuje zwiększenie wydatków po stronie gminy,

- podejmowanie działań służących aktywizacji zawodowej, społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej osób marginalizowanych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym,

- zapewnienie schronienia osobom bezdomnym w schronisku, noclegowni lub ogrzewalni,

- zapewnienie środków pieniężnych na wypłatę zasiłków celowych, specjalnych zasiłków celowych. Realizacja ustawowych świadczeń jest zadaniem obowiązkowym gminy, w związku z tym osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej muszą mieć udzieloną odpowiednią pomoc. Niewątpliwie widać tendencję spadkową, co spowodowane jest z rozbudowanym systemem wsparcia rodziny, coraz mniej rodzin z dziećmi korzysta z pomocy społecznej. Pozostają jednak osoby, które będą wymagały wsparcia materialnego.

- zapewnienie środków finansowych na utrzymanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Książkach, w tym również na wynagrodzenia pracowników i podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry GOPS-u, poprzez zapewnienie środków finansowych na warsztaty i szkolenia.

Wskaźniki Ubóstwa i Wykluczenia Społecznego w podziale na:

1. WYMIAR FINANSOWY

- Wskaźnik 1: **Dochód w gminie przypadający na 1 mieszkańca.**

Wskaźnik został obliczony w oparciu o dane z Banku Danych Lokalnych GUS - Finanse Publiczne > Dochody budżetów gmin i miast na prawach powiatu > Dochody na jednego mieszkańca

- Wskaźnik 2: **Liczba osób, którym przyznano świadczenie (pieniężne/niepieniężne) przypadająca na każde 1000 mieszkańców gminy.**

Wskaźnik został obliczony w oparciu o dane ze sprawozdania MRPiPS-03 Dział 3 w.1 k.1 (Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania) - Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie)

- Wskaźnik 3: **Odsetek osób długotrwale korzystających z pomocy %**

Wskaźnik został obliczony w oparciu o dane:

- z systemu w dziedzinowych Zabezpieczenia Społecznego - Liczba osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej w roku poprzedzającym badanie

- ze sprawozdania MRPiPS-03 Dział 3 w.1 k.1 (Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania) - Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie)

2. WYMIAR WARUNKÓW ŻYCIA

- Wskaźnik 1: **Odsetek mieszkań wyposażonych w instalacje w %**

Wskaźnik został obliczony w oparciu o dane z Banku Danych Lokalnych GUS - Gospodarka mieszkaniowa i komunalna > Zasoby mieszkaniowe > Mieszkania wyposażone w instalacje – w % ogółu mieszkań

- Wskaźnik 2: **Powierzchnia użytkowa mieszkania w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie**

Wskaźnik został obliczony w oparciu o dane z Banku Danych Lokalnych GUS - Gospodarka mieszkaniowa i komunalna > Zasoby mieszkaniowe > Zasoby mieszkaniowe - wskaźniki

- Wskaźnik 3: **Odsetek mieszkań w zasobach gminnych, w których występują zaległości w opłatach**

Wskaźnik został obliczony w oparciu o dane z Banku Danych Lokalnych GUS - Gospodarka mieszkaniowa i komunalna > Zasoby mieszkaniowe > Zaległości w opłatach za mieszkania w zasobach gminnych

3. WYMIAR SYTUACJI NA RYNKU PRACY

- Wskaźnik 1: **Wskaźnik bezrobocia**

Wskaźnik został obliczony w oparciu o dane z Banku Danych Lokalnych GUS - Rynek Pracy > Bezrobocie rejestrowane > Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci

	Wskaźnik	Wartość wskaźnika
Barometr ubóstwa – wymiar finansowy	Wskaźnik nr 1 - Dochody gminy/powiatu na 1 mieszkańca	4653
Barometr ubóstwa – wymiar finansowy	Wskaźnik nr 2 - % osób korzyst. z pomocy społ. - liczba mieszkańców	3
Barometr ubóstwa – wymiar finansowy	Wskaźnik nr 3 - % długotrwale korzyst. z pomocy społ.	76
Barometr ubóstwa – warunki życia	Wskaźnik nr 1 - Odsetek mieszkań wyposażonych w instalacje w %	81
Barometr ubóstwa – warunki życia	Wskaźnik nr 2 - Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę	85
Barometr ubóstwa – warunki życia	Wskaźnik nr 3 - % mieszkań z zaległościami w opłatach	18
Barometr ubóstwa – sytuacja na rynku pracy	Wskaźnik nr 1 - Wskaźnik bezrobocia (% udział bezr. w ludn. og.)	8

Wartość wskaźnika ubóstwa w wymiarze finansowym.

Wskaźnik finansowy pokazuje kondycję finansową gminy w odniesieniu do innych gmin w województwie.

Im wyższa wartość wskaźnika, tym sytuacja gminy jest korzystniejsza.

Ze względu na skalę zjawiska na poszczególnych poziomach administracyjnych wskaźniki zostały ujednolicone w celu ich wzajemnego porównywania.

Oznacza to, że wartością bazową jest „zero” dla województwa, co pozwala porównać wszystkie przedstawione poziomy administracyjne względem siebie.

W ramach obliczania wskaźnika ubóstwa standaryzacji poddano:

Wskaźnik 1: **Dochód w gminie przypadający na 1 mieszkańca**

Wskaźnik 2: **Liczba osób, którym przyznano świadczenie (pieniężne/niepieniężne) przypadająca na każde 1000 mieszkańców gminy**

Wskaźnik 3: **Odsetek osób długotrwale korzystających z pomocy %**

Gmina	Wskaźnik finansowy
Książki	-0,22
Powiat (średnia)	0,06
Województwo (średnia)	0,00

Wartość wskaźnika ubóstwa w wymiarze warunków życia.

Wskaźnik warunków życia pokazuje poziom jakości życia w gminie w odniesieniu do innych gmin w województwie.

Im wyższa wartość wskaźnika, tym sytuacja jest korzystniejsza i oznacza, że w gminie warunki życia są dobre dla większości mieszkańców.

Dodatnia wartość "Wskaźnika w wymiarze warunków życia" oznacza, że w gminie pod względem jakości życia, pod względem lokalowym i wyposażenia lokali sytuacja jest lepsza niż w przeciętnej gminie w województwie.

Ze względu na skalę zjawiska na poszczególnych poziomach administracyjnych wskaźniki zostały ujednolicone w celu umożliwienia ich wzajemnego porównywania.

Oznacza to, że wartością bazową jest „zero” dla województwa, co pozwala porównać wszystkie przedstawione poziomy terytorialne względem siebie.

W ramach obliczenia wskaźnika ubóstwa standaryzacji poddano:

Wskaźnik 1: **Odsetek mieszkań wyposażonych w instalacje w %**

Wskaźnik 2: **Powierzchnia użytkowa mieszkania w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie**

Wskaźnik 3: **Odsetek mieszkań w zasobach gminnych, w których występują zaległości w opłatach**

Następnie wyznaczono średnią arytmetyczną powyższych trzech wskaźników częściowych, a tym samym obliczono zagregowany wskaźnik.

Gmina	Wskaźnik warunków życia
Książki	0,02
Powiat (średnia)	-0,36
Województwo (średnia)	-0,00

Wartość wskaźnika ubóstwa w wymiarze rynku pracy.

Zerowa wartość wskaźnika dla województwa jest wartością odniesienia i została potraktowana jako przeciętna wartość w gminach danego województwa.

Dodatnia wartość wskaźnika w wymiarze rynku pracy oznacza, że pod tym względem gmina jest w lepszej kondycji niż przeciętna gmina w całym województwie.

Gmina	Wskaźnik rynku pracy
Książki	0,00
Powiat (średnia)	0,00
Województwo (średnia)	0,00

Wartość **wskaźnika ubóstwa** została wyznaczona na podstawie wskaźników zagregowanych z całego województwa. Im wyższa wartość wskaźnika, tym sytuacja jest korzystniejsza dla regionu.

Wskaźnik	Wartość wskaźnika
Wskaźnik finansowy	-0,22
Wskaźnik warunków życia	0,02
Wymiar sytuacji na rynku pracy	0,00
Barometr ubóstwa	-0,07

